

Rozliczenie podatkowe w Polsce za rok 2023

Poradnik dla obywateli Ukrainy Przedsiębiorcy

Luty 2024

Poradnik przygotowany przez ekspertów Vialto Partners w Polsce

Spis treści

O Vialto Partners

Słownik

Część 1.

Aspekty międzynarodowe

Rezydencja podatkowa osób fizycznych w Polsce

Opodatkowanie dochodów z działalności gospodarczej w świetle polsko-ukraińskiej konwencji w sprawie zapobiegania podwójnemu opodatkowaniu

Zakład podatkowy

Unikanie podwójnego opodatkowania

Część 2.

Działalność gospodarcza - formy prowadzenia

Opodatkowanie różnych form działalności gospodarczej

Danina solidarnościowa

Deklaracje składane przez przedsiębiorcę pod różnymi formami opodatkowania i terminy

Identyfikator podatkowy, mikrorachunek, właściwość urzędu skarbowego

Część 3.

Składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne

Zasady ogólne, wysokość składek

Preferencyjne składki na ZUS

Część 4.

Wspólne rozliczenia i zwolnienia podatkowe

Rozliczenie wspólnie z małżonkiem

Rozliczenie wspólnie z dzieckiem

Ulga dla pracujących seniorów

Ulga dla rodzin 4+

Część 5.

Wybrane odliczenia od dochodu w zeznaniu rocznym

Składki ZUS

Ulga na Internet

Ulga termomodernizacyjna

Ulga rehabilitacyjna

Darowizny

Ulga na IKZE

Część 6.

Popularne odliczenia od podatku w zeznaniu rocznym

Ulga na dzieci

Część 7.

1,5% podatku dla organizacji pożytku publicznego

Część 8.

Przykładowe rozliczenia roczne

O Vialto Partners

Vialto Partners to globalna firma zatrudniająca ponad 7 tysięcy osób na całym świecie (łącznie w ponad 50 krajach). W Polsce Vialto Partners zatrudnia obecnie ponad 1 000 osób w biurach w Warszawie, Katowicach i Opolu.

Mamy ponad dwudziestopięcioletnie doświadczenie w działalności doradczej na rynku polskim. Na co dzień wspieramy naszych klientów w obszarze podatku dochodowego od osób fizycznych i ubezpieczeń społecznych oraz zajmujemy się legalizacją pracy i pobytu cudzoziemców w Polsce.

Nasza znajomość międzynarodowych i krajowych regulacji oraz bogate doświadczenie zapewnia klientom kompleksowy zestaw usług najwyższej jakości. Eksperci Vialto Partners w Polsce co roku wspierają kilka tysięcy podatników, pomagając im w przygotowaniu polskich rozliczeń podatkowych, skupiając się na prawidłowym ujęciu i rozliczeniu uzyskiwanych przychodów (dochodów), jak również przysługujących naszym klientom ulgach i odliczeniach od podatku.

Autorzy poradnika:

Jadwiga Chorańska
Partner | Doradca Podatkowy

Joanna Narkiewicz-Tarłowska
Dyrektor | Doradca Podatkowy

Grzegorz Ogórek
Dyrektor

Definicje

Umowa - Konwencja między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Ukrainy w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku, sporządzona w Kijowie dnia 12 stycznia 1993 r.

Ustawa o PIT - polska ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych z 26 lipca 1991 r.

Ustawa o zryczałtowanym podatku dochodowym - polska ustawa o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne z 20 listopada 1998 r.

Część 1.

Aspekty międzynarodowe

Rezydencja podatkowa osób fizycznych w Polsce

Ustalenie statusu rezydencji podatkowej ma kluczowe znaczenie dla wskazania, czy:

1. dany podatnik w ogóle **musi płacić podatki w Polsce?**

a jeśli tak, to
2. **od jakich dochodów** powinien płacić podatki w Polsce?

Zasadniczo, rezydent podatkowy w Polsce ma obowiązek zadeklarować i opodatkować w Polsce całość uzyskiwanych przez siebie dochodów (niezależnie np. od tego, czy uzyskał je w Polsce czy poza jej granicami). Natomiast osoba, która nie jest rezydentem podatkowym Polski, będzie miała taki obowiązek wyłącznie w odniesieniu do dochodów pochodzących z polskich źródeł (np. w odniesieniu do dochodów z pracy wykonywanej w Polsce).

Zatem polski rezydent podatkowy, jeśli uzyskał w danym roku jakiekolwiek dochody, będzie musiał je zadeklarować i odpowiednio opodatkować w Polsce. Natomiast ten podatnik, który statusu polskiego rezydenta podatkowego nie posiada, nie zawsze musi płacić podatki w Polsce – w tym przypadku znaczenie będzie miało źródło jego dochodów i tak np. jeśli w danym roku uzyska wyłącznie dochody z zagranicznych źródeł, nie będzie musiał się w Polsce rozliczać.

Ustawa o PIT (w art. 3 ust. 1a) przewiduje, że rezydentem podatkowym, czyli osobą mającą w Polsce miejsce zamieszkania dla celów podatkowych, jest osoba, która:

1. posiada na terytorium Polski **centrum interesów osobistych** lub **centrum interesów gospodarczych** (ośrodek interesów życiowych) lub
2. przebywa na terytorium Polski **dłużej niż 183 dni** w danym roku podatkowym.

Spełnienie już jednego z wyżej wymienionych warunków, co do zasady, wystarcza, aby dana osoba została uznana za polskiego rezydenta podatkowego w rozumieniu lokalnego prawa.

Centrum interesów osobistych związane jest z miejscem, gdzie podatnik utrzymuje bliskie więzi osobiste, takie jak rodzinne, towarzyskie, kulturalne, sportowe lub polityczne. W praktyce, kluczowym kryterium dla organów podatkowych jest często miejsce pobytu współmałżonka, partnera lub małoletnich dzieci. Przyjazd do Polski z rodziną będzie w praktyce prawie zawsze prowadził do uznania, że dany podatnik posiada w Polsce miejsca zamieszkania. Z kolei, wyjazd z rodziną za granicę może skutkować przeniesieniem centrum interesów osobistych do innego kraju (ale już np. samo prowadzenie działalności za granicą przy pozostawieniu rodziny w Polsce zazwyczaj prowadzi do uznania, że ośrodek interesów osobistych takiej osoby pozostaje w Polsce). Dla osób żyjących samodzielnie ważne jest uwzględnienie, w którym kraju utrzymywane jest samodzielne

gospodarstwo domowe, a także, w którym kraju podatnik uczestniczy w życiu społecznym, kulturalnym lub politycznym.

Centrum interesów gospodarczych to miejsce, z którym podatnik ma najistotniejsze związki ekonomiczne, zwłaszcza dotyczące dochodów i inwestycji.

Kryterium związane z **pobytem na terytorium Polski przez co najmniej 183 dni** jest spełnione, gdy osoba przebywa w Polsce przez więcej niż 183 dni w danym roku kalendarzowym. W przypadku krótszego pobytu, kryterium to nie jest spełnione, a ocena rezydencji opiera się na sprawdzeniu, czy podatnik ma centrum interesów życiowych w Polsce. Przy tym kryterium uwzględniamy każdy dzień pobytu na terytorium Polski, nawet jeśli jest to krótki okres.

Trzeba pamiętać również o możliwości zmiany rezydencji podatkowej w trakcie roku podatkowego - w takiej sytuacji podatnik rozlicza się w Polsce jako osoba o nieograniczonym obowiązku podatkowym do dnia przeniesienia miejsca zamieszkania za granicę, po czym zmienia status rezydencji podatkowej, a jego opodatkowanie obejmuje tylko dochody uzyskane w Polsce.

Dodatkowo, zgodnie z wyjątkowym postanowieniem dotyczącym obywateli Ukrainy szukających schronienia w Polsce z powodu wojny w Ukrainie, na podstawie deklaracji danej osoby w zakresie posiadania centrum (osobistych i ekonomicznych) interesów w Polsce, może ona zostać rezydentem podatkowym w Polsce.

Przy ustalaniu rezydencji podatkowej należy również uwzględnić fakt, że Polska podpisała z Ukrainą Umowę - a dokładnie Konwencję między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Ukrainy w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku, sporządzoną w Kijowie dnia 12 stycznia 1993 r., a przepisy Ustawy o PIT przewidują, że **ustalenie rezydencji podatkowej powinno się odbywać również z uwzględnieniem umów o unikaniu podwójnego opodatkowania**.

W tym kontekście do osób, które spełniają warunki dotyczące rezydencji podatkowej w Polsce, a mają jednocześnie miejsce zamieszkania w Ukrainie, zastosowanie znajdują tzw. reguły kolizyjne, które określa art. 4 Umowy. W świetle art. 4 ust. 2 Umowy, jeżeli dana osoba ma miejsce zamieszkania na podstawie wewnętrznego ustawodawstwa zarówno w Polsce, jak i w Ukrainie, to ostatecznie jej status rezydencji podatkowej będzie określony według następujących zasad:

1. osobę uważa się za mającą miejsce zamieszkania w tym państwie, w którym ma ona stałe miejsce zamieszkania; jeżeli ma ona stałe miejsce zamieszkania w obu umawiających się Państwach, to uważa się ją za mającą miejsce zamieszkania w tym państwie, z którym ma ściślejsze powiązania osobiste i gospodarcze (ośrodek jej interesów życiowych);
2. jeżeli nie można ustalić, w którym państwie osoba ma ośrodek interesów życiowych, albo jeżeli nie posiada ona stałego miejsca zamieszkania w żadnym z państw, to uważa się ją za mającą miejsce zamieszkania w tym państwie, w którym zwykle przebywa;
3. jeżeli przebywa ona zazwyczaj w obydwu państwach lub nie przebywa zazwyczaj w żadnym z nich, to będzie ona uważana za mającą miejsce zamieszkania w tym państwie, którego jest obywatelem;

4. a jeżeli jest ona obywatelem obu państw lub nie jest obywatelem żadnego z nich, to właściwe władze rozstrzygną kwestię jej ostatecznego państwa rezydencji podatkowej w drodze wzajemnego porozumienia.

W przypadku przedsiębiorcy, który prowadzi działalność gospodarczą rezydencja podatkowa będzie również miała kluczowe znaczenie dla ustalenia zakresu obowiązku podatkowego i tego w jaki sposób powinny być opodatkowane przychody (dochody) z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej.

I tak rezydent podatkowy Polski, który prowadzi działalność gospodarczą będzie zobowiązany do rozliczenia przychodów (dochodów) z tej działalności na terytorium Polski. Natomiast, przedsiębiorca - podatnik, który w Polsce nie posiada statusu rezydenta podatkowego, zapłaci w Polsce podatki z tytułu prowadzonej działalności, tylko jeśli będzie można uznać, że prowadzi w Polsce działalność gospodarczą za pośrednictwem tzw. zakładu w Polsce.

Opodatkowanie dochodów z działalności gospodarczej w świetle Umowy

Zgodnie z art. 7 Umowy zyski przedsiębiorstwa umawiającego się państwa podlegają opodatkowaniu tylko w tym państwie, chyba że przedsiębiorstwo prowadzi działalność w drugim państwie przez położony tam zakład. Jeżeli przedsiębiorstwo wykonuje działalność w ten sposób, zyski przedsiębiorstwa mogą być opodatkowane w drugim Państwie, jednak tylko w takiej mierze, w jakiej mogą być przypisane temu zakładowi.

Zatem opodatkowanie przychodów (dochodów) ukraińskiego przedsiębiorcy w Polsce nastąpi **zawsze, gdy jest on polskim rezydentem podatkowym, a w przypadku nierezydenta podatkowego Polski, gdy będzie posiadał w Polsce zakład** (wtedy zakres opodatkowania będzie uzależniony od zakresu, w jakim przychody (dochody) ukraińskiego przedsiębiorcy można przypisać zakładowi w Polsce).

Zakład

Zgodnie z art. 5a pkt 22 Ustawy o PIT, ilekroć w ustawie jest mowa o zagranicznym zakładzie oznacza to:

- a) stałą placówkę, poprzez którą podmiot mający miejsce zamieszkania na terytorium jednego państwa wykonuje całkowicie lub częściowo działalność na terytorium innego państwa, a w szczególności oddział, przedstawicielstwo, biuro, fabrykę, warsztat albo miejsce wydobywania bogactw naturalnych,
- b) plac budowy, budowę, montaż lub instalację, prowadzone na terytorium jednego państwa przez podmiot mający miejsce zamieszkania na terytorium innego państwa,
- c) osobę, która w imieniu i na rzecz podmiotu mającego miejsce zamieszkania na terytorium jednego państwa działa na terytorium innego państwa, jeżeli osoba ta ma pełnomocnictwo do zawierania w jego imieniu umów i pełnomocnictwo to faktycznie wykonuje - chyba że umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania, której stroną jest Rzeczpospolita Polska, stanowi inaczej.

Z kolei art. 5 ust. 1 i 2 Umowy wskazuje, że w rozumieniu konwencji określenie "zakład" oznacza stałą placówkę, przez którą całkowicie lub częściowo prowadzona jest działalność przedsiębiorstwa. Placówka oznacza również miejsce produkcyjne.

Określenie "zakład" obejmuje w szczególności:

- a) miejsce zarządu,
- b) filię,
- c) biuro,
- d) zakład fabryczny,
- e) warsztat oraz kopalnię, źródło ropy naftowej lub gazu, kamieniołom albo inne miejsce wydobywania kopalnych zasobów naturalnych.

Tak więc, aby można było mówić o zakładzie muszą być spełnione łącznie następujące warunki:

- istnieje placówka,
- ma ona stały charakter,
- służy ona prowadzeniu działalności przedsiębiorstwa.

Jak wynika z Komentarza do Modelowej Konwencji OECD placówką może być "każde pomieszczenie, środki lub urządzenia wykorzystywane do prowadzenia działalności przedsiębiorstwa (...) Placówka - jako miejsce prowadzenia działalności gospodarczej - może istnieć również wtedy, gdy nie ma żadnych pomieszczeń lub gdy nie są one wymagane do prowadzenia działalności przedsiębiorstwa; wystarczy posiadane pewnej przestrzeni do własnej dyspozycji".

Zatem jeśli dana osoba będąca przedsiębiorcą posiada takie miejsce, w którym w sposób stały prowadzi działalność, można mówić o posiadaniu przez nią w Polsce placówki (nie ma przy tym konieczności, aby była właścicielem tego miejsca - istotna jest sama faktyczna możliwość dysponowania takim miejscem) i w konsekwencji posiadania w Polsce zakładu w rozumieniu art. 5 Umowy.

Unikanie podwójnego opodatkowania

Umowa pozwala na ograniczenie podwójnego opodatkowania przychodów (dochodów) z działalności gospodarczej w przypadku przedsiębiorców ukraińskich, którzy są rezydentami podatkowymi Polski, ale uzyskują dochody z działalności gospodarczej opodatkowane w Ukrainie.

I tak, zgodnie z Umową w przypadku osoby, która ma w Polsce status rezydenta podatkowego zastosowanie znajdzie metoda wyłączenia z progresją, która polega na tym, że przychód (dochód) osiągnięty za granicą nie jest wliczany do podstawy opodatkowania w Polsce. Niemniej jednak, jego wysokość może wpływać na ustalenie stawki podatku od pozostałych dochodów, które są objęte opodatkowaniem według skali podatkowej.

Przykład:

Veronika jest rezydentem podatkowym w Polsce i w Polsce rozlicza przychody z działalności gospodarczej na zasadach ogólnych. Po uwzględnieniu kosztów uzyskania przychodów jej dochody z działalności gospodarczej w Polsce wyniosły 100 000 zł. W roku 2023 świadczyła również usługi w Ukrainie i z tego tytułu uzyskała dochód, który został opodatkowany na Ukrainie i który po przeliczeniu na polskie złote wynosi 50 000 zł.

Zatem rozliczenie Veroniki za rok 2023 w Polsce należy przeprowadzić w następujący sposób:

- *Obliczamy jaki podatek byłby należny w Polsce, gdyby całość dochodów z działalności gospodarczej opodatkowanej na zasadach ogólnych (czyli według skali podatkowej) Veroniki (tj. 150 000 zł) podlegała opodatkowaniu w Polsce:
 $((120\,000\text{ zł} * 12\%) - 3\,600\text{ zł}) + ((150\,000\text{ zł} - 120\,000\text{ zł}) * 32\%) = 10\,800\text{ zł} + 9\,600\text{ zł} = 20\,400\text{ zł}$*
- *Obliczamy efektywną stawkę podatkową Veroniki za rok 2023:
 $20\,400\text{ zł} / 150\,000\text{ zł} = 13,60\%$*
- *Stosując efektywną stawkę podatkową, ustalamy polskie zobowiązanie podatkowe należne od przychodu podlegającego opodatkowaniu w Polsce:
 $100\,000\text{ zł} * 13,60\% = 13\,600\text{ zł}$*

Podatek do zapłaty w Polsce: 13 600 zł

Część 2.

Działalność gospodarcza - formy prowadzenia

Opodatkowanie różnych form działalności gospodarczej

Przychody generowane z działalności gospodarczej są, zasadniczo, opodatkowane w Polsce według skali progresywnej PIT, obejmującej stawki od 12% do 32%, analogicznie do opodatkowania dochodów z zatrudnienia.

Niemniej jednak, osoby fizyczne prowadzące własny biznes i uzyskujące przychody w ramach umów o świadczenie usług (popularnie określane również z angielskiego jako B2B), mają możliwość skorzystania z preferencyjnej stawki podatku liniowego wynoszącej 19%, o ile spełnią określone warunki - aby skorzystać z tej preferencji, konieczne jest przede wszystkim złożenie oświadczenia w urzędzie skarbowym nie później niż do 20 dnia kolejnego miesiąca po uzyskaniu pierwszych przychodów lub złożenie wniosku o tę formę opodatkowania podczas rejestracji w CEIDG.

Należy jednak zaznaczyć, że zgodnie z artykułem 9a ust. 3 Ustawy o PIT, wybór 19% stawki podatku liniowego nie jest możliwy dla tych, którzy prowadzą działalność gospodarczą i świadczą usługi na rzecz obecnego lub byłego pracodawcy, pod warunkiem, że te usługi odpowiadają tym wykonywanym w ramach stosunku pracy. Ograniczenie to dotyczy roku podatkowego, w którym przedsiębiorca świadczył usługi na rzecz byłego pracodawcy.

Warto zaznaczyć, że osoba decydująca się na 19% stawkę podatku liniowego będzie jednak pozbawiona możliwości złożenia wspólnego rocznego zeznania podatkowego w Polsce i skorzystania z ulgi na dziecko w swoim corocznym zeznaniu podatkowym.

Dodatkowo, przedsiębiorcy mają opcję skorzystania z opodatkowania ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych (w szczególności w wysokości 8,5%, 12% lub 15%). Warto jednak zauważyć, że taka forma stosowana jest najczęściej w przypadku usług doradczych bądź informatycznych z tego względu, że przy tego rodzaju opodatkowaniu podstawą do naliczenia podatku jest przychód (dla potrzeb obliczenia ryczałtu nie ma możliwości odliczenia kosztów operacyjnych). Ryczałt uniemożliwia także skorzystanie z małżeńskiego rozliczenia podatkowego oraz ulgi na dzieci.

Również w przypadku ryczałtu, świadczenie usług na rzecz obecnego lub byłego pracodawcy jest ograniczone tzw. okresem karencji, który dotyczy roku podatkowego, w którym prowadzący działalność wykonywał pracę na rzecz byłego pracodawcy oraz roku kolejnego (co oznacza w praktyce, że nawet przez 2 lata podatkowe po ustaniu zatrudnienia, możliwość wyboru ryczałtowej formy opodatkowania jest wyłączona).

Danina solidarnościowa

Danina solidarnościowa stanowi dodatkowy obowiązek finansowy nakładany na grupę przedsiębiorców, których dochody przekraczają 1 000 000 złotych rocznie. Polega na uiszczeniu daniny w wysokości 4% od podstawy opodatkowania. Taki obowiązek dotyczy jedynie dochodów z prowadzonej działalności gospodarczej, które są rozliczane zgodnie z ustawą o podatku dochodowym od osób fizycznych, czyli przy

użyciu skali podatkowej lub podatku liniowego. Przedsiębiorcy, którzy rozliczają się ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych, nie są objęci tym obowiązkiem.

DSF-1	
DEKLARACJA O WYSOKOŚCI DANINY SOLIDARNOŚCIOWEJ	
do zapłaty w roku kalendarzowym	
4. Rok ⁽²⁾	
Podstawa prawna:	Art. 30h ust. 4 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”.
Składający:	Osoba fizyczna, o której mowa w art. 30h ust. 1 ustawy.
Termin składania:	Do dnia 30 kwietnia roku kalendarzowego wskazanego w poz. 4.
Miejsce składania:	Urząd skarbowy, o którym mowa w art. 45 ust. 1b albo 1c ustawy.

Obliczenia daniny solidarnościowej opierają się na dochodzie, a podstawę opodatkowania stanowi suma przychodów z działalności gospodarczej, pomniejszona o kwalifikujące się odliczenia, takie jak koszty uzyskania przychodu, składki na ubezpieczenia społeczne na własne ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe oraz wypadkowe, oraz składka na ubezpieczenie zdrowotne do określonego limitu.

Daninę solidarnościową wylicza się jako 4% od nadwyżki dochodu ponad 1 000 000 zł. Płatność daniny jest jednorazowa, dokonywana do 30 kwietnia roku, w którym danina jest rozliczana. Nie ma konieczności ani obowiązku dokonywania zaliczek na daninę solidarnościową. Aby uregulować ten dodatkowy obowiązek, podatnicy muszą przygotować odrębne zeznanie podatkowe oznaczone jako DSF-1, wypełniając sekcje A i B zgodnie z informacjami zawartymi w standardowym zeznaniu podatkowym (np. PIT-36). Jest to konieczne ze względu na miejscową właściwość urzędu zajmującego się rozliczeniem daniny solidarnościowej, która jest taka sama jak w przypadku przychodów z działalności gospodarczej (adres zamieszkania podatnika).

W sekcji C formularza DSF-1, podatnik jest zobowiązany do wskazania w pozycji 20 sumy dochodów podlegających daninie solidarnościowej, czyli przychodów z tytułu działalności pomniejszonych o koszty uzyskania przychodów. W pozycji 21 należy wskazać sumę odliczeń przysługujących podatnikowi w odniesieniu do dochodów wykazanych w pozycji 20. Tutaj uwzględnia się składki na ubezpieczenie społeczne zapłacone w ciągu roku oraz odpowiednią część składki na ubezpieczenie zdrowotne. Różnica między tymi pozycjami stanowi podstawę, którą należy wpisać w pozycji 23, a po zaokrągleniu do pełnych złotych w pozycji 24.

Podatnicy, którzy osiągają dochody z działalności prowadzonej poza granicami kraju i korzystają z metody unikania podwójnego opodatkowania poprzez kredytowanie podatku zapłaconego za granicą, mogą odliczyć od daniny solidarnościowej podatek zapłacony za granicą, ale tylko do wysokości, która nie została odliczona w zeznaniu dotyczącym przychodów z działalności (PIT-36, PIT-36L). Tę część podatku wpisuje się w pozycję 26 po dokonaniu obliczeń.

Deklaracje składane przez przedsiębiorcę pod różnymi formami opodatkowania i terminy

W zależności od formy opodatkowania różnić się będzie również deklaracja podatkowa, którą powinien złożyć przedsiębiorca.

Ten przedsiębiorca, który rozlicza się według zasad ogólnych, będzie zobowiązany do złożenia PIT-36.

Prawidłowe wypełnienie formularza ułatwi wcześniejsze zapoznanie się z broszurą informacyjną. Pola oznaczone kolorem zielonym wypełniają wyłącznie podatnicy, którzy uzyskiwali przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej lub z działów specjalnych produkcji rolnej.

PIT-36

ZEZNANIE O WYSOKOŚCI OSIĄGNIĘTEGO DOCHODU (PONIESIONEJ STRATY)

za rok podatkowy

5. Rok

Formularz przeznaczony jest dla podatników, do których ma zastosowanie art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2647, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, a osiągnięte przez nich dochody (poniesione straty) oraz dokonywane odliczenia nie mieszczą się w zakresie zeznania PIT-37.

Podstawa prawna:	Art. 45 ust. 1 ustawy.
Termin składania:	Od 15 lutego do 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym, z zastrzeżeniem art. 45 ust. 7 ustawy.
Miejsce składania:	Urząd, o którym mowa w art. 45 ustawy, zwany dalej „urzędem”.

https://drive.google.com/file/d/1WfJtR_9bpAxXKcu161HZv9fWuZGF9QeC/view?usp=drive_link

Natomiast przedsiębiorca płacący podatki według 19% stawki liniowej składa PIT-36L, a ryczałtowcy PIT-28.

Prawidłowe wypełnienie formularza ułatwi wcześniejsze zapoznanie się z broszurą informacyjną.

PIT-36L

ZEZNANIE O WYSOKOŚCI OSIĄGNIĘTEGO DOCHODU (PONIESIONEJ STRATY)

za rok podatkowy

4. Rok

Formularz jest przeznaczony dla podatników prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą lub działy specjalne produkcji rolnej, do których ma zastosowanie art. 30c ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2647, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”.

Podstawa prawna:	Art. 45 ust. 1a pkt 2 ustawy.
Termin składania:	Od 15 lutego do 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym, z zastrzeżeniem art. 45 ust. 7 ustawy.
Miejsce składania:	Urząd, o którym mowa w art. 45 ustawy, zwany dalej „urzędem”.

https://drive.google.com/file/d/1L-le-gbrDFYLUxNAemKW5UR8NiSoYwyf/view?usp=drive_link

PIT-28

ZEZNANIE O WYSOKOŚCI UZYSKANEGO PRZYCHODU, WYSOKOŚCI DOKONANYCH ODLICZEŃ I NALEŻNEGO RYCZAŁTU OD PRZYCHODÓW EWIDENCJONOWANYCH

za rok

4. Rok

Formularz jest przeznaczony dla osób fizycznych, osiągających przychody objęte ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych, zwany dalej „ryczałtem”.

Podstawa prawna:	Art. 21 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2540, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”.
Termin składania:	Od 15 lutego do 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym.
Miejsce składania:	Urząd, o którym mowa w art. 21 ust. 2 ustawy, według miejsca zamieszkania podatnika, będącego osobą fizyczną, zwany dalej „urzędem”.

https://drive.google.com/file/d/1dwNVY0LgFvNiS_8KQpLLe9s2f2PKLsa-/view?usp=drive_link

Tak jak pozostali podatnicy, będący osobami fizycznymi przedsiębiorcy mają obowiązek złożyć swoje zeznania podatkowe w terminie od 15 lutego do 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym.

Od roku 2023 możliwe jest złożenie deklaracji również poprzez platformę Twój e-PIT - przy czym zakres informacji udostępnionych dla tego celu przez Krajową Administrację Skarbową (KAS) jest ograniczony (głównie do będących w posiadaniu Szefa KAS danych o wpłaconych w trakcie roku podatkowego przez podatnika zaliczkach na podatek/ryczałt) i właściwie w przypadku każdego aktywnego przedsiębiorcy konieczne będzie odpowiednie uzupełnienie formularzy udostępnionych przez KAS.

Jeśli z deklaracji podatkowej wynika konieczność dopłaty podatku to w przypadku osób fizycznych będących przedsiębiorcami, którzy w roku 2023 uzyskiwali przychody z działalności gospodarczej, termin na jej wpłatę zasadniczo upływa w dniu 30 kwietnia 2024 r. W przypadku opóźnienia w jej wpłacie pojawią się odsetki za zwłokę.

Identyfikator podatkowy

Każdy podatnik w Polsce ma obowiązek posiadać identyfikator podatkowy. Co do zasady dla podatników PIT, którzy prowadzą działalność gospodarczą, lub są zarejestrowanymi podatnikami podatku od towarów i usług (VAT) właściwym identyfikatorem jest numer NIP (nie numer PESEL).

Ważne jest to, że osoba fizyczna, która ma status przedsiębiorcy składając inne deklaracje podatkowe np. PIT-38 lub PIT-39 zawsze posługuje się numerem NIP jako identyfikatorem.

Poniżej fragment formularza PIT-36 (wersja 31), gdzie już w pozycji nr 1 podatnik musi umieścić identyfikator podatkowy czyli w przypadku osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą będzie to numer NIP.

1. Identyfikator podatkowy NIP / numer PESEL (niepotrzebne skreślić) podatnika	3. Nr dokumentu	4. Status
2. Identyfikator podatkowy NIP / numer PESEL (niepotrzebne skreślić) małżonka		

Prawidłowe wypełnienie formularza ułatwi wcześniejsze zapoznanie się z broszurą informacyjną. Pola oznaczone kolorem zielonym wypełniają wyłącznie podatnicy, którzy uzyskiwali przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej lub z działów specjalnych produkcji rolnej.

PIT-36

ZEZNANIE O WYSOKOŚCI OSIĄGNIĘTEGO DOCHODU (PONIESIONEJ STRATY)

za rok podatkowy

5. Rok
.....

Mikrorachunek podatkowy

Każdy podatnik w Polsce jest zobowiązany do korzystania z indywidualnego rachunku podatkowego tzw. mikrorachunku podatkowego, który jest dostępny dla każdego, kto posiada identyfikator podatkowy (w szczególności nr NIP) oraz reguluje podatki, obejmując również przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą. Nie ma znaczenia forma prawna działalności czy rozmiar przedsiębiorcy i rodzaj daniny podatkowej do wpłaty (każde należne od danej osoby zobowiązanie, czy będzie to PIT czy np. VAT powinno trafić na jej mikrorachunek podatkowy).

Zatem jeśli na danej osobie ciąży obowiązek zapłaty podatku np. dopłaty wynikającej z rocznego zeznania podatkowego, to wpłata z tego tytułu powinna być dokonana na mikrorachunek podatkowy.

Numer mikrorachunku danej osoby można w każdym czasie wygenerować poprzez rządową stronę <https://www.podatki.gov.pl/generator-mikrorachunku-podatkowego/>. Można również uzyskać nr mikrorachunku w urzędzie skarbowym.

Należy zauważyć, że aby uzyskać/wygenerować nr mikrorachunku podatkowego, należy posiadać / podać identyfikator podatkowy, czyli w przypadku osób fizycznych, które prowadzą działalność gospodarczą powinien to być numer NIP.

Mikrorachunek podatkowy, podobnie jak identyfikator podatkowy, jest przypisywany podatnikowi jednorazowo i bez względu na to, czy zmieni on miejsce zamieszkania, właściwość urzędu skarbowego czy nazwisko pozostaje niezmienny.

Mikrorachunek podatkowy, tak jak każdy nr konta składa się z 26 znaków i jego format jest następujący: LK**10100071222**YXXXXXXXXXXXXX.

- LK oznacza liczbę kontrolną,
- wartość **10100071222** jest stała dla każdego mikrorachunku podatkowego i reprezentuje numery rozliczeniowe w NBP,
- Y=2 pojawia się, gdy użyto numeru NIP,
- po znaku Y znajduje się **NIP** podatnika,
- na kolejnych pozycjach są zera, tak aby rachunek składał się z 26 znaków.

Przed użyciem mikrorachunku podatkowego zawsze należy sprawdzić, czy zawiera cyfry **10100071222** (począwszy od pozycji nr 3) oraz **prawidłowy NIP**.

Zdarza się, że przedsiębiorca będący osobą fizyczną ma 2 mikrorachunki - jeden wygenerowany dla numeru PESEL, a drugi dla numeru NIP. W takim przypadku - skoro mamy do czynienia z przedsiębiorcą, każdorazowo musi on używać mikrorachunku zgodnego z numerem NIP.

Właściwość urzędu skarbowego oraz adres zamieszkania na zeznaniu podatkowym

Każdy podatnik wypełniając rozliczenie podatkowe ma obowiązek wskazać:

1. właściwy dla siebie urząd skarbowy oraz
2. adres miejsca zamieszkania.

Poniżej fragment formularza PIT-36 (wersja 31), gdzie w sekcji A w pozycji nr 9 powinien zostać wskazany urząd skarbowy, do którego adresowane jest zeznanie.

A. MIEJSCE I CEL SKŁADANIA ZEZNANIA

9. Urząd, do którego jest adresowane zeznanie

10. Cel złożenia formularza (zaznaczyć właściwy kwadrat):

☐

1. złożenie zeznania

☐

2. korekta zeznania

11. Rodzaj korekty (zaznaczyć właściwy kwadrat):

☐

1. korekta zeznania, o której mowa w art. 81 Ordynacji podatkowej¹⁾

☐

2. korekta zeznania, o której mowa w art. 81b § 1a Ordynacji podatkowej²⁾

Następnie, w sekcji B.1. formularza PIT-36 (wersja 31) należy wskazać adres miejsca zamieszkania podatnika. Dodatkowo, w przypadku przedsiębiorcy, który rozlicza się według zasad ogólnych i korzysta z preferencyjnego rozliczenia wspólnie z małżonkiem, dane współmałżonka powinny zostać wpisane w sekcji B.2.

B. DANE IDENTYFIKACYJNE I AKTUALNY ADRES ZAMIESZKANIA

Można nie podawać adresu zamieszkania małżonka, jeżeli w poz. 6 zaznaczono kwadrat nr 2 i adres małżonka jest taki sam jak adres zamieszkania podatnika. Adresu małżonka nie podaje się, jeżeli w poz. 6 zaznaczono kwadrat nr 3.

B.1. DANE PODATNIKA

12. Nazwisko		13. Pierwsze imię		14. Data urodzenia (dzień - miesiąc - rok)	
15. Kraj		16. Województwo		17. Powiat	
18. Gmina		19. Ulica		20. Nr domu	21. Nr lokalu
22. Miejscowość				23. Kod pocztowy	

B.2. DANE MAŁŻONKA

24. Nazwisko		25. Pierwsze imię		26. Data urodzenia (dzień - miesiąc - rok)	
27. Kraj		28. Województwo		29. Powiat	
30. Gmina		31. Ulica		32. Nr domu	33. Nr lokalu
34. Miejscowość				35. Kod pocztowy	

Odpowiednie sekcje i pola dotyczące urzędu skarbowego, miejsca zamieszkania są również na PIT-36L oraz PIT-28, ale bez danych małżonki (brak możliwości wspólnego rozliczenia przy podatku liniowym lub zryczałtowanym).

Urząd skarbowy i adres miejsca zamieszkania właściwy dla rezydenta Polski

Zeznanie podatkowe należy złożyć do urzędu skarbowego właściwego ze względu na **miejsce zamieszkania danego podatnika**. Miejsce zamieszkania powinno być miejscem faktycznego pobytu podatnika i w obecnych realiach nie należy go mylić z miejscem zameldowania. Meldunek stanowi jedynie administracyjne potwierdzenie pobytu i nie jest niezbędny do celów rozliczeń podatkowych. Nawet jeśli miejsce zamieszkania różni się od miejsca zameldowania, zeznanie podatkowe powinno być składane z uwzględnieniem właściwości urzędu dla **miejsca zamieszkania** podatnika.

Zeznanie podatkowe kierujemy do urzędu skarbowego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania podatnika w dniu, w którym składane jest zeznanie podatkowe. Oznacza to, że jeśli pomiędzy zakończeniem roku kalendarzowego a dniem złożenia zeznania, podatnik zmienił miejsce zamieszkania, zeznanie należy złożyć zgodnie z najbardziej aktualnym adresem miejsca zamieszkania. Jeśli przed złożeniem zeznania podatnik utracił miejsce zamieszkania w Polsce (np. powrócił do Ukrainy), rozliczenie podatkowe należy wysłać do urzędu skarbowego właściwego ze względu na ostatnie miejsce zamieszkania na terytorium Polski. W przypadku małżonków rozliczających się wspólnie, którzy mają różne adresy miejsca zamieszkania, należy wybrać (dowolnie) urząd właściwy dla adresu miejsca zamieszkania jednego z małżonków.

W przypadku rezydentów podatkowych Polski właściwym adresem zamieszkania będzie adres faktycznego miejsca zamieszkania w Polsce.

Urząd skarbowy i adres miejsca zamieszkania właściwy dla nierezydenta w Polsce

W przypadku osób, które nie mają w Polsce miejsca zamieszkania, właściwość urzędu określa się, biorąc pod uwagę miejsce uzyskiwania dochodów i tak właściwe w sprawach nierezydentów są:

- 1) w województwie dolnośląskim - Urząd Skarbowy Wrocław-Psie Pole;
- 2) w województwie kujawsko-pomorskim - Drugi Urząd Skarbowy w Bydgoszczy;
- 3) w województwie lubelskim - Pierwszy Urząd Skarbowy w Lublinie;
- 4) w województwie lubuskim - Pierwszy Urząd Skarbowy w Zielonej Górze;
- 5) w województwie łódzkim - Urząd Skarbowy Łódź-Śródmieście;
- 6) w województwie małopolskim - Urząd Skarbowy Kraków-Śródmieście;
- 7) w województwie mazowieckim - Trzeci Urząd Skarbowy Warszawa-Śródmieście;
- 8) w województwie opolskim - Pierwszy Urząd Skarbowy w Opolu;
- 9) w województwie podkarpackim - Pierwszy Urząd Skarbowy w Rzeszowie;
- 10) w województwie podlaskim - Pierwszy Urząd Skarbowy w Białymstoku;
- 11) w województwie pomorskim - Pierwszy Urząd Skarbowy w Gdańsku;
- 12) w województwie śląskim - Pierwszy Urząd Skarbowy w Katowicach;
- 13) w województwie świętokrzyskim - Drugi Urząd Skarbowy w Kielcach;
- 14) w województwie warmińsko-mazurskim - Urząd Skarbowy w Olsztynie;
- 15) w województwie wielkopolskim - Urząd Skarbowy Poznań-Nowe Miasto;
- 16) w województwie zachodniopomorskim - Trzeci Urząd Skarbowy w Szczecinie.

Jeśli nie można określić na tej podstawie właściwego dla nierezydenta podatkowego urzędu skarbowego, zeznanie należy złożyć do Naczelnika Trzeciego Urzędu Skarbowego Warszawa-Śródmieście.

Uwaga, w przypadku osób, które w Polsce mają status nierezydenta podatkowego, właściwym adresem zamieszkania będzie adres ich zamieszkania za granicą (nie wskazują na zeznaniu podatkowym adresu, gdzie tymczasowo mieszkają w Polsce, nawet jeśli jest to ich adres zameldowania).

Część 3.

Składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne

Osoba fizyczna prowadząca własną działalność gospodarczą zarejestrowaną w CEIDG jest zobowiązana do opłacania za siebie składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne (ZUS). Obowiązkowe składki ZUS dzielą się na kilka kategorii – składki na ubezpieczenia społeczne to: (i) emerytalne, (ii) rentowe, (iii) wypadkowe, składki na fundusze: Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy oraz składki na ubezpieczenia zdrowotne. Dodatkowo są jeszcze składki na ubezpieczenie chorobowe, które są jednak dobrowolne.

Przedsiębiorca podlega składkom ZUS w Polsce niezależnie od swojego obywatelstwa, czyli również obywatel Ukrainy, który zarejestrował swoją działalność w Polsce.

Warto wspomnieć, że nie jest działalnością gospodarczą tzw. działalność nieewidencjonowana, czyli taka, której nie ma potrzeby zgłaszania CEIDG. Osoby, które wykonują taką działalność, nie podlegają ani ubezpieczeniom społecznym, ani ubezpieczeniu zdrowotnemu w Polsce.

Zasady ogólne, wysokość składek ZUS

Wysokość składek oraz uprawnienie do preferencyjnych składek ZUS zależą od wybranej przez przedsiębiorcę formy opodatkowania (PIT), dochodów zarówno z poprzedniego, jak i obecnego roku, a także przychodów z działalności gospodarczej.

Przedsiębiorcy opłacają składki na ubezpieczenia społeczne od zadeklarowanej kwoty, a więc nie od rzeczywistego dochodu (uwaga: inna zasada jest przy składkach zdrowotnych). Podstawą wymiaru składek jest zatem kwota nie niższa niż 60% prognozowanego średniego wynagrodzenia za pracę na dany rok.

W 2023 roku podstawą wymiaru składek była kwota **4 161 zł** (60% z 6 935 zł). Jest to podstawa minimalna, a więc przedsiębiorca może (dobrowolnie) zadeklarować i opłacać sobie wyższe składki (pamiętając jednocześnie o limicie 30-krotności, a więc maksymalnej kwocie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe).

Rodzaj ubezpieczenia/funduszu:	Emerytalne	Rentowe	Wypadkowe	Chorobowe	Fundusz Pracy i Fundusz Socjalny
Podstawa wymiaru miesięczna	4 161 zł	4 161 zł	4 161 zł	4 161 zł	4 161 zł
Wysokość składki w %	19,52%	8%	1,67%	2,45%	2,45%
Kwota składki	812,23 zł	332,88 zł	69,49 zł	101,94 zł	101,94 zł
Suma składek do zapłaty miesięczne	1 418,48 zł				
Suma składek do zapłaty, bez dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego	1 316,54 zł				

Składki na ubezpieczenia społeczne a rozliczenie PIT

Zapłacone składki na ubezpieczenie społeczne można odliczyć od dochodu/ przychodu albo zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów. Sposób odliczenia zależy - między innymi - od rodzaju składki i wybranej przez przedsiębiorcę formy opodatkowania.

Składki na ubezpieczenia społeczne: emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe można zaliczyć w koszt podatkowy lub odliczyć od dochodu/przychodu.

Z kolei składki na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy można zaliczyć wyłącznie do kosztów uzyskania przychodów (czyli np. przy ryczałcie ewidencjonowanym nie będzie można ich w ogóle odliczyć). Warto wspomnieć, że przedsiębiorca nie musi płacić za siebie składki na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy, jeśli ma prawo do korzystania z obniżonych składek ZUS od preferencyjnej podstawy lub ukończył 60 lat (mężczyźni) lub 55 lat (kobiety).

Preferencyjne składki na ZUS

Przedsiębiorcy, którzy zaczynają działalność lub osiągają niewielkie przychody, mają **prawo do ulg w składkach ZUS**, dzięki którym składka opłacana w ZUS może być znacznie obniżona.

Ulgą na start

Po pierwsze dla osób, które rozpoczynały działalność gospodarczą w 2023 mogły skorzystać z tzw. ulgi na start.

Przedsiębiorcy korzystający z ulgi na start przez okres 6 miesięcy od dnia podjęcia działalności gospodarczej są zwolnieni z podlegania ubezpieczeniom społecznym, czyli nie płacą składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe, oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy. Przy czym ulga na start nie dotyczy ubezpieczenia zdrowotnego. Przedsiębiorcy nadal opłacają składki za ubezpieczenie zdrowotne.

Skorzystanie z ulgi na start oznacza również, że w tym okresie przedsiębiorca nie odkłada na emeryturę i rentę oraz nie otrzymuje żadnych świadczeń w razie choroby, macierzyństwa czy wypadku.

Preferencyjne składki ZUS

Po upływie okresu ulgi na start - o ile z takiej przedsiębiorca korzystał - może on nadal dodatkowo, przez następne 24 miesiące płacić obniżone składki ZUS. Składki na ubezpieczenia społeczne są obliczane wtedy od 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę. W 2023 roku obniżona podstawa wynosiła 30% z: 3 490 zł (styczeń-czerwiec) lub 3 600 zł (lipiec-grudzień), czyli odpowiednio 1 047 zł oraz 1 080 zł. Jeżeli osoba prowadzi jedynie działalność gospodarczą i korzysta z preferencyjnych składek, to nie musi płacić składek na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy.

Po zakończeniu tego okresu, w którym przedsiębiorca płaci obniżone składki ZUS, może przejść na standardowe składki ZUS (opłacając je od podstawy wynoszącej 60% przeciętnego wynagrodzenia) lub, jeśli spełnia odpowiednie warunki, skorzystać z opcji małego ZUS plus.

Mały ZUS Plus

Ta preferencyjne rozwiązanie dotyczy głównie przedsiębiorców, których przychód działalności gospodarczej w poprzednim roku kalendarzowym nie przekroczył kwoty 120 000 zł. Osoby takie mogą ograniczyć podstawę składek na ubezpieczenie społeczne w taki sposób, że nie może być ona niższa niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia ani wyższa niż 60% kwoty prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia na okres 36 miesięcy.

Przedsiębiorca, który chce skorzystać z ulgi Mały ZUS Plus, musiał prowadzić działalność gospodarczą w poprzednim roku kalendarzowym przez nie mniej niż 60 dni kalendarzowych.

Niższe składki na ubezpieczenia społeczne w ramach małego ZUS plus można płacić maksymalnie przez 36 miesięcy w ciągu kolejnych 60 miesięcy kalendarzowych prowadzenia własnej firmy.

Specyficznie w 2023 roku ulga Mały ZUS Plus została wydłużona o 12 miesięcy. Oznacza to, że przedsiębiorcy, którzy w 2023 roku korzystają z ulgi Mały ZUS Plus, mogą z niej skorzystać o 12 miesięcy dłużej, czyli przez 48 miesięcy. Wydłużenie ulgi dotyczy tylko przedsiębiorców, którzy w 2023 roku korzystają z ulgi Mały ZUS Plus. Przedsiębiorcy, którzy utracili prawo do ulgi w 2023 roku, nie mogą skorzystać z wydłużenia.

Warto w tym miejscu podkreślić, że przedsiębiorca nie będzie miał możliwości skorzystania z powyższych ulg (ulga na start, preferencyjne składki ZUS, Mały ZUS Plus), o ile wykonuje usługi na rzecz byłego pracodawcy, a zakres czynności wykonywanych w ramach stosunku pracy wchodzi w zakres prowadzonej działalności gospodarczej. Ograniczenie dotyczy roku podatkowego, w którym przedsiębiorca wykonywał pracę na rzecz byłego pracodawcy oraz kolejnego roku podatkowego.

Składki na ubezpieczenia zdrowotne

Obowiązek składkowy dotyczący ubezpieczenia zdrowotnego rządzi się własnymi odrębnymi prawami od składki na ubezpieczenia społeczne, a wysokość składki zdrowotnej zależy od:

- wybranej przez przedsiębiorcę formy opodatkowania i
- wysokości osiąganych przez niego dochodów.

Jeżeli przedsiębiorca rozlicza się z podatku dochodowego **na zasadach ogólnych** (według skali podatkowej), składka na ubezpieczenie zdrowotne stanowi **9% podstawy wymiaru składki** (dochodu z działalności gospodarczej).

Warto zaznaczyć, że w tym przypadku nie ma możliwości odliczenia składki zdrowotnej od dochodu lub ujęcia ich w kosztach przychodów podatkowych.

Jeżeli właściciel firmy rozlicza podatek dochodowy od osób fizycznych w formie **podatku liniowego** (19%), zapłaci składkę zdrowotną w wysokości **4,9% podstawy wymiaru składki** (dochodu z działalności gospodarczej).

Przedsiębiorcy rozliczający się podatkiem liniowym mogą część zapłaconych składek mogą uwzględnić w rozliczeniu PIT (poprzez zaliczenie do kosztów uzyskania przychodów bądź odliczenie od dochodu). Na 2023 r. obowiązuje roczny limit odliczenia w kwocie **10 200 zł**.

Niezależnie jednak od tego, czy przedsiębiorca rozlicza się na zasadach ogólnych czy liniowo – jeśli jego dochód w którymś miesiącu będzie niższy niż minimalne wynagrodzenie obowiązujące w danym roku – to wysokość składki zdrowotnej w tym miesiącu wyniesie **9% minimalnego wynagrodzenia** (z uwagi na to, że minimalne wynagrodzenie w 2023 r. wynosiło 3 490 zł to minimalna składka zdrowotna w tym roku wyniosła odpowiednio 314,10 zł).

Jeżeli przedsiębiorca rozlicza podatek dochodowy **ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych**, jego miesięczna składka zdrowotna wynosi 9% zryczałtowanej podstawy. Podstawa wymiaru składki uzależniona jest od wielkości rocznych przychodów z działalności gospodarczej i wynosi:

- przychody nieprzekraczające 60 tys. zł w roku kalendarzowym – podstawa wynosi 60% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia,
- przychody powyżej 60 tys. zł. nieprzekraczające 300 tys. zł w roku kalendarzowym – podstawa wynosi 100% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia,
- przychody przekraczające kwotę 300 tys. zł w roku kalendarzowym – podstawa wynosi 180% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia.

Składka zdrowotna 2023 - ryczałt ewidencjonowany	Przeciętne wynagrodzenie: 6 965,94 zł
Przychód rocznie	Wysokość miesięcznej składki zdrowotnej 2023
Do 60 000 zł	376,16 zł – 9% od kwoty 60% przeciętnego wynagrodzenia
Od 60 000 zł do 300 000 zł	626,93 zł – 9% od kwoty 100% przeciętnego wynagrodzenia
Powyżej 300 000 zł	1 128,48 zł – 9% od kwoty 180% przeciętnego wynagrodzenia

Przedsiębiorcy opodatkowani ryczałtem ewidencjonowanym mogą odliczać od przychodów dla celów rozliczenia podatkowego PIT 50% składki zdrowotnej zapłaconej w roku podatkowym z tytułu działalności gospodarczej opodatkowanej w tej formie. Odliczenie przysługuje również za osoby współpracujące z przedsiębiorcą.

W przypadku płacenia podatku w formie **karty podatkowej** podstawą wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne będzie minimalne wynagrodzenie obowiązujące w danym roku, a zatem składka zdrowotna w 2023 r. wyniosła 314,10 zł miesięcznie.

Część opłaconej przez siebie składki zdrowotnej podatnicy karty mogą odliczyć od podatku płaconego w tej formie. Odliczeniu podlega 19% składki zdrowotnej, zapłaconej w roku podatkowym z tytułu działalności opodatkowanej kartą.

Roczne rozliczenie składki zdrowotnej

Niezależnie od rozliczenia dla celów podatkowych PIT przedsiębiorców obowiązuje roczne rozliczenie składki zdrowotnej należnej za 2023 r. w deklaracji rozliczeniowej za kwiecień 2024 r.

Jeżeli w wyniku rocznego rozliczenia składki na ubezpieczenie zdrowotne okaże się, że składka ta została opłacona w kwocie wyższej niż ustalona, przedsiębiorcy przysługuje jej zwrot. Przedsiębiorca może wystąpić o zwrot nadpłaty składki zdrowotnej do końca maja 2024 roku. Jest to ostateczny termin składania wniosków o zwrot. ZUS na koncie PUE przygotowuje wniosek o zwrot nadpłaty, który przedsiębiorca będzie mógł

zatwierdzić. Przedsiębiorca może również nie występować o ich zwrot, a wtedy nadpłacone składki zostaną zaliczone na przyszłe okresy rozliczeniowe.

W przypadku, gdy z rozliczenia wynika kwota do zapłaty, przedsiębiorca wpłaca kwotę rocznego rozliczenia składki zdrowotnej razem ze składkami wynikającymi z deklaracji za kwiecień 2024 r. do 20 maja 2024 r.

Zbieg tytułów ubezpieczenia do ZUS

Zbieg tytułów do ubezpieczeń ZUS dla przedsiębiorcy ma miejsce wtedy, gdy przedsiębiorca oprócz prowadzonej przez siebie działalności ma jeszcze inne tytuły do ubezpieczenia np. inne działalności gospodarcze, umowę zlecenia, umowę o pracę albo inne tytuły, z który również podlega ubezpieczeniom ZUS.

Najbardziej typowe sytuacje to prowadzenie kilku rodzajów działalności, dodatkowa umowa o pracę lub umowa zlecenia.

Jeśli przedsiębiorca prowadzi kilka firm i uzyskuje przychody z tytułu **działalności gospodarczej**, to co do zasady opłaca składki na ubezpieczenia społeczne **tylko z jednej, wybranej przez siebie działalności**, zgodnie z zasadami ogólnymi. Natomiast składki na ubezpieczenie zdrowotne są opłacane od każdej działalności, czyli przedsiębiorca musi zapłacić składkę na ubezpieczenie zdrowotne od sumy dochodów.

Jeśli przedsiębiorca prowadzi firmę i jednocześnie ma umowę o pracę, to czy będzie płacił składki na ubezpieczenia społeczne z działalności zależą od **wynagrodzenia z umowy o pracę**. Jeżeli z umowy o pracę otrzymuje, co najmniej wynagrodzenie minimalne, to prowadząc działalność gospodarczą, nie musi już opłacać składek na ubezpieczenia społeczne. Składki są pobierane wyłącznie z wynagrodzenia za pracę. Jeśli wynagrodzenie z umowy o pracę jest niższe niż minimalne, to przedsiębiorca płaci składki na ubezpieczenia społeczne także z tytułu prowadzenia działalności. Niezależnie od wysokości wynagrodzenia z tytułu pracy na etacie, składki na ubezpieczenie zdrowotne płaci się zarówno od wynagrodzenia otrzymywanego z umowy o pracę, jak i z działalności gospodarczej.

Jeśli przedsiębiorca ma również umowę o zlecenie, a przedmiot tej umowy jest inny niż przedmiot prowadzonej działalności gospodarczej, to obowiązkowo podlega ubezpieczeniom społecznym **wyłącznie z tytułu działalności gospodarczej**. Przy czym muszą być spełnione dwa warunki jednocześnie:

- opłaca standardowe składki ZUS (60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego)
- wartość wynagrodzenia na umowie-zlecenie nie przekracza kwoty 60% prognozowanego wynagrodzenia za pracę w danym roku.

Natomiast podlega ubezpieczeniom społecznym z obu tytułów, czyli z działalności gospodarczej i z umowy zlecenia, jeżeli jednocześnie:

- korzysta z preferencyjnych składek na ZUS lub ulgi Mały ZUS Plus
- wartość wynagrodzenia na umowie-zlecenie nie przekracza kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Część 4.

Wspólne rozliczenia i zwolnienia podatkowe dla przedsiębiorców

Rozliczenie wspólnie z małżonkiem

Na wstępie przypomnijmy, że rozliczenie wspólnie z małżonkiem jest dostępne jedynie w przypadku opodatkowania działalności na zasadach ogólnych, czyli według skali podatkowej, a dodatkowo, małżonek nie może jednocześnie korzystać z opodatkowania stawką liniową lub ryczałtem. Niemniej jednak, istnieje wyjątek dla przychodów z najmu, który nie wyklucza rozliczenia wspólnego dla przychodów spoza najmu, tj. podlegających skali podatkowej.

Wspólne opodatkowanie dochodów małżonków w Polsce jest uzależnione od kilku warunków:

1) Rezydencja podatkowa

Obydwoje małżonkowie powinni mieć miejsce zamieszkania dla celów podatkowych w Polsce, gdzie skoncentrowane jest centrum ich życia zawodowego, rodzinnego i towarzyskiego. Dla tych, którzy w 2023 roku opuścili Polskę na dłużej, konieczna jest indywidualna analiza, aby ustalić, czy nadal spełniają kryteria polskiej rezydencji podatkowej.

Ustawodawca przewidział jednak wyjątki od tego wymogu. Małżonkowie, którzy mają miejsce zamieszkania dla celów podatkowych w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Europejskim Obszarze Gospodarczym lub w Konfederacji Szwajcarskiej, a także małżonkowie, z których jeden podlega polskiemu opodatkowaniu, a drugi mieszka w innym kraju, mogą mieć prawo do wspólnego rozliczenia.

W obu przypadkach istnieją dodatkowe warunki. Pierwszym z nich jest, że ich dochody podlegające opodatkowaniu w Polsce muszą razem stanowić co najmniej 75% ich łącznych dochodów w danym roku podatkowym. Ponadto, małżonkowie muszą dołączyć do zeznania podatkowego zagraniczny certyfikat potwierdzający rezydencję podatkową w danym kraju.

Ważne jest również, że przychody uwzględniane do wspólnego rozliczenia obejmują dochody ze wszystkich źródeł, niezależnie od miejsca ich pochodzenia, nawet jeśli są zwolnione z opodatkowania. Dodatkowo, istotne jest istnienie podstawy prawnej wynikającej z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub innych umów międzynarodowych ratyfikowanych przez Polskę, pozwalających organowi podatkowemu uzyskać informacje od organu podatkowego kraju, w którym małżonkowie mają swoje miejsce zamieszkania dla celów podatkowych.

2) Utrzymanie związku małżeńskiego i wspólności majątkowej

Warunkiem koniecznym do wspólnego rozliczenia z małżonkiem jest utrzymanie związku małżeńskiego oraz wspólności majątkowej przez cały rok podatkowy lub od dnia zawarcia małżeństwa do ostatniego dnia roku podatkowego, w przypadku gdy małżeństwo zostało zawarte w trakcie tego okresu.

Osoby, które zawierają małżeństwo w trakcie roku podatkowego, nawet w jego ostatnim dniu, mają możliwość wspólnego rozliczenia dochodów za cały rok.

Założeniem domyślnym po zawarciu małżeństwa jest wspólność majątkowa, ale małżonkowie mogą ją zmienić poprzez umowę. Warto jednak zaznaczyć, że podpisanie umowy o rozdzielności majątkowej (intercyty) między małżonkami uniemożliwia skorzystanie z preferencji podatkowych związanych z wspólnym rozliczeniem PIT.

Co się tyczy ograniczenia lub rozszerzenia wspólności majątkowej, to nie skutkuje to ustanowieniem rozdzielności majątkowej. Ograniczenie lub rozszerzenie wspólności majątkowej nie ma zatem wpływu na możliwość wspólnego rozliczenia podatkowego małżonków.

Warto zaznaczyć, że wspólne rozliczenie z małżonkiem jest możliwe również w przypadku, gdy jeden z małżonków zmarł w trakcie roku podatkowego lub po zakończeniu roku podatkowego, ale przed złożeniem zeznania podatkowego za ten okres.

3) Niestosowanie preferencyjnego reżimu podatkowego

Kolejnym istotnym warunkiem jest niestosowanie przez któregokolwiek z małżonków w danym roku podatkowym przepisów dotyczących 19% podatku liniowego lub ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (z wyjątkiem przepisów dotyczących przychodów z najmu/dzierżawy prowadzonych poza działalnością gospodarczą). Obejmuje to wszystkie aspekty związane z osiągniętymi w danym roku podatkowym przychodami, poniesionymi kosztami uzyskania przychodów, zobowiązaniami, uprawnieniami do zwiększania lub pomniejszania podstawy opodatkowania oraz innymi doliczeniami lub odliczeniami.

W praktyce oznacza to, że jeśli którykolwiek z małżonków zdecydował się opodatkować dochody z działalności gospodarczej według 19% liniowej stawki podatku lub wybrał opodatkowanie podatkiem ryczałtowym, ale w roku podatkowym 2023 nie osiągnął przychodu z tej działalności gospodarczej, nadal będzie uprawniony do wspólnego rozliczenia się ze współmałżonkiem.

Dodatkowo, żaden z małżonków nie powinien podlegać opodatkowaniu na zasadach wynikających z ustawy o podatku tonażowym lub ustawy o aktywizacji przemysłu okrętowego i przemysłów komplementarnych. Te ograniczenia mają na celu zapewnienie, że żadne zastosowane przez małżonków szczególne reżimy podatkowe nie kolidują z możliwością wspólnego rozliczenia podatku dochodowego.

4) Złożenie wniosku o wspólne opodatkowanie dochodów

Ostatnim warunkiem umożliwiającym wspólne rozliczenie dochodów małżonków jest wyrażenie takiej chęci przez podatników w zeznaniu podatkowym za poprzedni rok.

W tym celu należy zaznaczyć odpowiedni kwadrat na pierwszej stronie formularza zeznania podatkowego, a także zadbać o podpisanie dokumentu przez oboje małżonków (lub jednego, w przypadku śmierci drugiego małżonka przed dniem złożenia zeznania podatkowego).

Dokładne wskazanie na formularzu zeznania podatkowego jest kluczowe dla wyrażenia chęci skorzystania z wspólnego małżeńskiego rozliczenia. Przy założeniu, że podatnicy w roku 2023 uzyskali przychody ze stosunku pracy lub umów cywilnoprawnych oraz zamierzają skorzystać z formularza PIT-36, powinni zaznaczyć odpowiednią opcję w zeznaniu podatkowym, tj. Zaznaczyć kwadrat:

- nr 2, jeżeli małżonkowie chcą skorzystać ze wspólnego małżeńskiego rozliczenia w standardowych okolicznościach

lub

- nr 3, jeżeli jeden z małżonków zmarł przed dniem złożenia zeznania rocznego, a drugi małżonek kontynuuje proces składania zeznania podatkowego samodzielnie.

1. Identyfikator podatkowy NIP / numer PESEL (niepotrzebne skreślić) podatnika _____		3. Nr dokumentu _____	4. Status _____
2. Identyfikator podatkowy NIP / numer PESEL (niepotrzebne skreślić) małżonka _____			

Prawidłowe wypełnienie formularza ułatwi wcześniejsze zapoznanie się z broszurą informacyjną. Pola oznaczone kolorem zielonym wypełniają wyłącznie podatnicy, którzy uzyskiwali przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej lub z działów specjalnych produkcji rolnej.

PIT-36

ZEZNANIE O WYSOKOŚCI OSIĄGNIĘTEGO DOCHODU (PONIESIONEJ STRATY)

za rok podatkowy 5. Rok _____

Formularz przeznaczony jest dla podatników, do których ma zastosowanie art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2647, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, a osiągnięte przez nich dochody (poniesione straty) oraz dokonywane odliczenia nie mieszczą się w zakresie zeznania PIT-37.

Podstawa prawna:	Art. 45 ust. 1 ustawy.
Termin składania:	Od 15 lutego do 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym, z zastrzeżeniem art. 45 ust. 7 ustawy.
Miejsce składania:	Urząd, o którym mowa w art. 45 ustawy, zwany dalej „urzędem”.

6. Wybór sposobu rozliczenia podatku (zaznaczyć właściwe kwadraty):

☐ 1. indywidualnie
 ☐ 2. wspólnie z małżonkiem, zgodnie z wnioskiem, o którym mowa w art. 6 ust. 2 ustawy
 ☐ 3. w sposób przewidziany dla wdów i wdowców
 ☐ 4. w sposób przewidziany dla osób samotnie wychowujących dzieci

7. ☐ w sposób przewidziany w art. 29 ust. 4 ustawy – podatnik

8. ☐ w sposób przewidziany w art. 29 ust. 4 ustawy – małżonek

Zaznaczenie odpowiednich kwadratów traktuje się na równi ze złożeniem wniosku o zastosowanie wskazanego sposobu rozliczenia podatku. Kwadrat w poz. 7 lub 8 zaznacza się łącznie z kwadratem 1, 2, 3 albo 4 w poz. 6.

W obu przypadkach, istotne jest podpisanie dokumentu przez obu małżonków lub jednego, w zależności od sytuacji (jeśli drugi małżonek zmarł przed złożeniem zeznania).

X. OŚWIADCZENIE I PODPIS PODATNIKA / MAŁŻONKA / OSOBY REPREZENTUJĄCEJ

PODATNIKA LUB MAŁŻONKA W przypadku zastosowania art. 6 ust. 2a ustawy, oświadczam pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania, że jest spełniony warunek przewidziany w tym przepisie.

530. Podpis podatnika	531. Podpis małżonka	532. Imię i nazwisko oraz podpis osoby uprawnionej do podpisania zeznania w imieniu podatnika lub małżonka
-----------------------	----------------------	--

Istotnym krokiem dla małżonków lub małżonka, który nie posiada miejsca zamieszkania w Polsce dla celów podatkowych, jest wpisanie informacji w pozycji 520 zeznania podatkowego dotyczącej załączonych certyfikatów rezydencji podatkowej.

Warto pamiętać, że certyfikaty rezydencji podatkowej są dokumentami wydanymi przez zagraniczne administracje podatkowe. Te dokumenty potwierdzają, że dana osoba w określonym okresie powinna być traktowana jako rezydent podatkowy danego kraju.

W przypadku małżonków lub małżonka, który nie ma miejsca zamieszkania w Polsce dla celów podatkowych, załączenie certyfikatów rezydencji podatkowej jest ważne, ponieważ dostarcza organowi podatkowemu informacji na temat statusu podatkowego małżonka - mieszkańca innego kraju. Ta informacja ma kluczowe znaczenie dla prawidłowego rozliczenia podatkowego i uniknięcia podwójnego opodatkowania.

U. INFORMACJE O ZAŁĄCZNIKACH W poz. 505–520 należy podać liczbę załączników. Poz. 521 i 522 wypełniają podatnicy, którzy załącznik PIT/D dołączyli do innego niż składane zeznanie. Jeśli w poz. 521 zaznaczono kwadrat nr 2, należy wypełnić poz. 523.

PIT/B	PIT/BR	PIT/DS	PIT/IP	SSE-R	PIT/SE
505.	506.	507.	508.	509.	510.
PIT/D	PIT-2K	PIT/M	PIT/O	PIT/ZG	PIT/Z
511.	512.	513.	514.	515.	516.
PIT/MIT		PIT/PM	PIT/NZI	Certyfikat rezydencji	
517.		518.	519.	520.	
521. Załącznik PIT/D dołącza do swojego zeznania (zaznaczyć właściwy kwadrat): ☐ 1. podatnik ☐ 2. małżonek			522. Kod formularza, do którego został dołączony załącznik PIT/D (zaznaczyć właściwy kwadrat): ☐ 1. PIT-28 ☐ 2. PIT-36 ☐ 3. PIT-37		
523. Identyfikator podatkowy, nazwisko i imię małżonka oraz urząd, do którego został złożony załącznik PIT/D					

Na czym polega wspólne małżeńskie rozliczenie podatkowe?

Wspólne małżeńskie rozliczenie podatkowe polega na zsumowaniu dochodów małżonków i obliczeniu wspólnego zobowiązania podatkowego. Jest to korzystne zwłaszcza w sytuacjach, gdy istnieją znaczące dysproporcje w dochodach małżonków, co pozwala na lepsze wykorzystanie niższych stawek podatkowych oraz kwoty zmniejszające podatek. Oto proces tego rozliczenia:

1. Każdy małżonek odrębnie pomniejsza swój przychód o koszty uzyskania przychodu oraz odliczenia od dochodu.
2. Małżonkowie sumują swoje dochody (po dokonanych odliczeniach) i uzyskany wynik dzielą przez dwa.
3. Następnie obliczają podatek według skali podatkowej, pomniejszając go o kwotę zmniejszającą podatek.
4. Ostateczne zobowiązanie podatkowe wynika z pomnożenia uzyskanej wartości przez dwa.

Wspólne rozliczenie z małżonkiem jest szczególnie korzystne, gdy występują znaczne różnice w dochodach małżonków lub gdy jeden z nich nie osiągnął żadnych dochodów. Przykłady ilustrują, jak wspólne rozliczenie może prowadzić do oszczędności podatkowych.

Przykład 1:

- *Dochody z działalności gospodarczej opodatkowanej na zasadach ogólnych (czyli według skali podatkowej) Veroniki: 75 000 zł*
- *Dochody z pracy Marko: 190 000 zł*

Oddzielne rozliczenie: 31 559 zł

Wspólne rozliczenie: 20 975 zł

Oszczędność: 10 584 zł

Przykład 2:

- *Dochody z działalności gospodarczej opodatkowanej na zasadach ogólnych (czyli według skali podatkowej) Ioanny: 365 000 zł*
- *Dochody Vasyła: Straty z giełdy*

Oddzielne rozliczenie Ioanny: 83 753 zł

Wspólne rozliczenie: 49 195 zł

Oszczędność: 34 558 zł

Warto zauważyć, że małżonkowie, nawet po złożeniu indywidualnych zeznań podatkowych do 30 kwietnia, mogą skorzystać z wspólnego małżeńskiego rozliczenia, składając korektę zeznania podatkowego wraz z wnioskiem o stwierdzenie nadpłaty. To pozwala na zmniejszenie zobowiązań podatkowych, nawet jeśli pierwotnie złożono indywidualne zeznania.

Rozliczenie wspólnie z dzieckiem

Podobnie jak w przypadku wspólnego rozliczenia z małżonkiem, również rozliczenie wspólnie z dzieckiem jest dostępne jedynie w przypadku opodatkowania działalności na zasadach ogólnych, czyli według skali podatkowej, a dodatkowo, małżonek nie może jednocześnie korzystać z opodatkowania stawką liniową lub ryczałtem. Niemniej jednak, istnieje wyjątek dla przychodów z najmu, który nie wyklucza rozliczenia wspólnego dla przychodów spoza najmu, tj. podlegających skali podatkowej.

Aby skorzystać z możliwości wspólnego rozliczenia podatkowego jako samotny rodzic z dzieckiem, należy spełnić określone warunki.

Status samotnego rodzica:

W zeznaniu podatkowym za 2023 rok samotny rodzic, będący panną, kawalerem, wdową, wdowcem, rozwódką, rozwodnikiem, osobą objętą separacją lub pozostającą w związku małżeńskim, jeżeli jej małżonek został pozbawiony praw rodzicielskich lub odbywa karę pozbawienia wolności, może skorzystać z preferencji podatkowej. Ważne jest, że te warunki nie muszą być spełnione przez cały rok – wystarczy jeden dzień w roku, w którym osoba ta samotnie wychowuje dziecko.

Status osoby samotnie wychowującej dziecko:

- małoletnie,
- pełnoletnie, otrzymujące zasiłek (dodatek) pielęgnacyjny lub rentę socjalną, zgodnie z odrębnymi przepisami,
- pełnoletnie do ukończenia 25 roku życia, uczące się w określonych szkołach.

Kryterium miejsca zamieszkania dla celów podatkowych:

Podatnik musi podlegać nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu w Polsce lub mieć miejsce zamieszkania w innym państwie Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo Konfederacji Szwajcarskiej, osiągając przychody podlegające opodatkowaniu w Polsce w wysokości co najmniej 75% całkowitego przychodu. Miejsce zamieszkania poza Polską musi być udokumentowane certyfikatem rezydencji wydanym przez zagraniczne władze skarbowe.

Trzeba pamiętać, iż podatnicy posiadający miejsce zamieszkania w innym niż Polska państwie Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo Konfederacji Szwajcarskiej na żądanie organów podatkowych są obowiązani udokumentować wysokość całkowitych przychodów osiągniętych w danym roku podatkowym przedstawiając zaświadczenie lub inny dokument wydany przez właściwy organ państwa zamieszkania potwierdzający wysokość całkowitych przychodów uzyskanych w danym roku podatkowym.

Warunki dotyczące dochodów dziecka:

Aby móc skorzystać z preferencyjnych zasad opodatkowania dla samotnych rodziców, ważne jest, aby dziecko nie osiągnęło w danym roku podatkowym:

- dochodów, z wyjątkiem renty rodzinnej, które są objęte opodatkowaniem według skali podatkowej lub kapitałowych opodatkowanych 19% podatkiem dochodowym, zgodnie z art. 27 lub art. 30b ustawy o PIT, lub
- przychodów, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 148 i pkt 152 ustawy o PIT, czyli dochodów objętych tzw. ulgą dla młodych oraz tzw. ulgą na powrót.

Ponadto, łączna wysokość tych dochodów nie powinna przekroczyć dwunastokrotności kwoty renty socjalnej, ustalonej zgodnie z ustawą o rencie socjalnej. Kwota ta obowiązująca w 2023 r. wynosiła 19 061,28 złotych.

Brak możliwości rozliczenia się wspólnie z dzieckiem

Nie będą mogły skorzystać z możliwości wspólnego rozliczenia się z dzieckiem osoby, które wspólnie wychowują z drugim rodzicem lub opiekunem prawnym co najmniej jedno dziecko, obejmując również sytuacje opieki naprzemienną, gdzie obydwoje rodzice otrzymują świadczenie wychowawcze, znane jako "500+".

Pojęcie "wspólnego wychowywania dziecka" nie zostało dokładnie zdefiniowane przez ustawodawcę, co powoduje trudności w określeniu, czy obejmuje ono jedynie opiekę naprzemienną, czy może też być interpretowane jako sytuacja, gdzie rozwiedzeni rodzice zabierają dziecko raz w roku na wakacje.

Osoba korzystająca z opodatkowania w formie podatku liniowego, karty podatkowej, ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych (z wyjątkiem przychodów z najmu prywatnego), podatku tonażowego, lub na podstawie ustawy z 6 lipca 2016 r. o aktywizacji przemysłu okrętowego i przemysłów komplementarnych, również nie będzie mogła skorzystać z możliwości wspólnego rozliczenia z dzieckiem.

Jak złożyć wniosek o opodatkowanie dochodów z dzieckiem

Aby skorzystać z preferencyjnego opodatkowania dostępnego dla osób samotnie wychowujących dzieci, konieczne jest właściwe oznaczenie chęci takiego rozliczenia w formularzu zeznania podatkowego za poprzedni rok.

1. Identyfikator podatkowy NIP / numer PESEL (niepotrzebne skreślić) podatnika 	3. Nr dokumentu 	4. Status
2. Identyfikator podatkowy NIP / numer PESEL (niepotrzebne skreślić) małżonka 		

Prawidłowe wypełnienie formularza ułatwi wcześniejsze zapoznanie się z broszurą informacyjną. Pola oznaczone kolorem zielonym wypełniają wyłącznie podatnicy, którzy uzyskiwali przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej lub z działów specjalnych produkcji rolnej.

PIT-36

ZEZNANIE O WYSOKOŚCI OSIĄGNIĘTEGO DOCHODU (PONIESIONEJ STRATY)

za rok podatkowy

5. Rok

Formularz przeznaczony jest dla podatników, do których ma zastosowanie art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2647, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, a osiągnięte przez nich dochody (poniesione straty) oraz dokonywane odliczenia nie mieszczą się w zakresie zeznania PIT-37.

Podstawa prawna:	Art. 45 ust. 1 ustawy.
Termin składania:	Od 15 lutego do 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym, z zastrzeżeniem art. 45 ust. 7 ustawy.
Miejsce składania:	Urząd, o którym mowa w art. 45 ustawy, zwany dalej „urzędem”.

6. Wybór sposobu rozliczenia podatku (zaznaczyć właściwe kwadraty):

☐ 1. indywidualnie

☐ 2. wspólnie z małżonkiem, zgodnie z wnioskiem, o którym mowa w art. 6 ust. 2 ustawy

☐ 3. w sposób przewidziany dla wdów i wdowców

☐ 4. w sposób przewidziany dla osób samotnie wychowujących dzieci

7. ☐ w sposób przewidziany w art. 29 ust. 4 ustawy – podatnik

8. ☐ w sposób przewidziany w art. 29 ust. 4 ustawy – małżonek

Zaznaczenie odpowiednich kwadratów traktuje się na równi ze złożeniem wniosku o zastosowanie wskazanego sposobu rozliczenia podatku. Kwadrat w poz. 7 lub 8 zaznacza się łącznie z kwadratem 1, 2, 3 albo 4 w poz. 6.

Osoby rozliczające się z dochodów za poprzedni rok na formularzu PIT-36 powinny zaznaczyć kwadrat nr 4 w sekcji 6 zatytułowanej “Wybór sposobu rozliczenia podatku”.

U. INFORMACJE O ZAŁĄCZNIKACH W poz. 505–520 należy podać liczbę załączników. Poz. 521 i 522 wypełniają podatnicy, którzy załącznik PIT/D dołączyli do innego niż składane zeznanie. Jeśli w poz. 521 zaznaczono kwadrat nr 2, należy wypełnić poz. 523.

PIT/B	PIT/BR	PIT/DS	PIT/IP	SSE-R	PIT/SE
505.	506.	507.	508.	509.	510.
PIT/D	PIT-2K	PIT/M	PIT/O	PIT/ZG	PIT/Z
511.	512.	513.	514.	515.	516.
PIT/MIT		PIT/PM	PIT/NZI	Certyfikat rezydencji	
517.		518.	519.	520.	
521. Załącznik PIT/D dołącza do swojego zeznania (zaznaczyć właściwy kwadrat):			522. Kod formularza, do którego został dołączony załącznik PIT/D (zaznaczyć właściwy kwadrat):		
☐ 1. podatnik ☐ 2. małżonek			☐ 1. PIT-28 ☐ 2. PIT-36 ☐ 3. PIT-37		
523. Identyfikator podatkowy, nazwisko i imię małżonka oraz urząd, do którego został złożony załącznik PIT/D					

Osoba będąca rodzicem i nieposiadająca miejsca zamieszkania w Polsce w celach podatkowych, powinna również upewnić się, że wypełni pozycję 520, zawierającą informacje dotyczące załączonych certyfikatów rezydencji podatkowej, na odpowiednim formularzu podatkowym.

Na czym polega rozliczenie osoby samotnie wychowującej dzieci

W przypadku wspólnego rozliczenia z dzieckiem podatek jest ustalany w podwójnej wysokości podatku obliczonego od połowy dochodów osoby samotnie wychowującej dziecko. Takie rozliczenie pozwala na podwójne uwzględnienie kwoty zmniejszającej podatek, co jest analogiczne do korzyści wynikających ze wspólnego opodatkowania małżonków.

Wspólne rozliczenie samotnego rodzica z dzieckiem jest korzystne, gdyż tzw. kwota wolna od podatku wynosi aż 30 tysięcy złotych, a najniższa stawka podatku 12%. Dzięki temu, korzystając z tego rodzaju rozliczenia, można podwójnie skorzystać z "kwoty wolnej" i niższej stawki podatku, co przekłada się na niższy podatek do zapłacenia.

Przykład:

Założmy, że Ivan, samotnie wychowujący dziecko uzyskuje roczny dochód z działalności gospodarczej opodatkowanej na zasadach ogólnych (czyli według skali podatkowej) w wysokości 150 000 złotych. Ile zaoszczędzi na rozliczeniu wspólnie z dzieckiem?

Rozwiązanie

Korzystając z preferencyjnego sposobu rozliczenia z dzieckiem, Ivan zapłaci podatek w wysokości 10 800 złotych. Porównując to z sytuacją, w której nie korzystałby z preferencji, zapłaciłby podatek w wysokości 14 400 złotych.

Rozliczenie z dzieckiem:

- *Dochód do opodatkowania: 150 000 złotych / 2 = 75 000 złotych*
- *Podatek: (12% * 75 000 złotych - 3 600 złotych) * 2 = 10 800 złotych*

Rozliczenie bez dziecka:

- *Dochód do opodatkowania: 150 000 złotych*
- *Podatek: 12% * 150 000 złotych - 3 600 złotych = 14 400 złotych*

Wyniki pokazują, że korzystając z preferencyjnego rozliczenia z dzieckiem, Ivan zaoszczędzi 3 600 złotych w porównaniu do sytuacji bez preferencji.

Ulga dla pracujących seniorów

Przedsiębiorcy zyskali możliwość skorzystania z preferencji podatkowych, które polegają na zwolnieniu z opodatkowania części swoich przychodów. Osoby, które spełniają kryteria wiekowe, tj. kobiety po ukończeniu 60 roku życia i mężczyźni po ukończeniu 65 roku życia, mogą skorzystać z tego zwolnienia do limitu 85 528 zł w skali roku.

Warunkiem przysługiwania zwolnienia z opodatkowania jest brak otrzymywania emerytury lub renty z określonych ustaw, pomimo nabycia uprawnienia do ich otrzymywania. Obejmuje to m.in. emerytury lub renty rodzinne przysługujące według różnych ustaw, a także inne świadczenia przysługujące funkcjonariuszom służb mundurowych czy uposażenia w stanie spoczynku lub uposażenia rodzinnego określone w ustawie o ustroju sądów powszechnych.

W związku z powyższym, przedsiębiorcy, którzy osiągnęli wiek emerytalny, korzystają ze zwolnienia z opodatkowania, pod warunkiem, że nie pobierają świadczeń emerytalnych. Przysługujące zwolnienie obejmuje przychody generowane z działalności gospodarczej, które są opodatkowane:

- na zasadach ogólnych, czyli zgodnie ze skali progresywnej (12% i 32%) i rozliczane na formularzu PIT-36,
- podatkiem liniowym (19%) i rozliczane na formularzu PIT-36L,
- ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych (w zakresie od 2% do 17%) i rozliczane na formularzu PIT-28.

Ulga może być stosowana do przychodów osiągniętych po ukończeniu 60 lub 65 roku życia, zależnie od płci, przy czym przychody uzyskane w roku osiągnięcia wieku emerytalnego podlegają uldze tylko w zakresie, w którym zostały zdobyte po przekroczeniu tego wieku i nie przekraczają limitu 85 528 zł. Niemożliwe jest rozszerzenie ulgi na dochody osiągnięte przed datą uzyskania wieku emerytalnego. Nadwyżka przychodów powyżej określonego limitu podlega opodatkowaniu zgodnie z wybraną metodą (zasady ogólne, podatek liniowy lub ryczałt). W przypadku przychodów opodatkowanych na zasadach ogólnych, pozostała część dochodu, która podlega opodatkowaniu, nadal może korzystać z "kwoty wolnej od podatku" do 30 000 zł.

Ulga dla rodzin 4+

Przedsiębiorcy będący rodzicami co najmniej czwórki dzieci, spełniający określone warunki zgodnie z ustawą o PIT (art. 21 ust. 1 pkt 153), mają prawo do zwolnienia z opodatkowania przychodów z działalności gospodarczej do limitu 85 528 zł w skali roku. Ważne jest, że limit ten przysługuje osobno każdemu z rodziców. Oznacza to, że wspólne przychody obu rodziców w roku podatkowym mogą być zwolnione z opodatkowania do kwoty 171 056 zł w skali roku, pod warunkiem, że każdy z rodziców osiąga przychód w wysokości 85 528 zł. Niewykorzystana część ulgi przez jednego z rodziców, z uwagi na niższe dochody, nie przechodzi na drugiego rodzica.

Korzystanie z tego ulgowego podejścia podatkowego jest dostępne dla każdego przedsiębiorcy, który w danym roku podatkowym w kontekście co najmniej czwórki dzieci:

- Wykonywał władzę rodzicielską.
- Pełnił funkcję opiekuna prawnego, jeżeli dziecko zamieszkiwało z nim.
- Sprawował funkcję rodziny zastępczej na podstawie orzeczenia sądu lub umowy zawartej ze starostą.

A w przypadku dzieci pełnoletnich uczących się:

- Wykonywał ciężący na nim obowiązek alimentacyjny.
- Sprawował funkcję rodziny zastępczej.

Dodatkowo, w kontekście pełnoletnich dzieci, wprowadzono dodatkowe ograniczenia dotyczące korzystania z ulgi. W sytuacji, gdy dzieci:

- Nie zastosowały przepisów dotyczących 19-procentowego podatku liniowego ani przepisów ustawy o ryczałcie (z wyjątkiem najmu prywatnego rozliczanego ryczałtem) w odniesieniu do osiągniętych w roku podatkowym przychodów, poniesionych kosztów uzyskania przychodów, zobowiązań lub uprawnień do zwiększania lub pomniejszania podstawy opodatkowania, albo przychodów, zobowiązań lub uprawnień do dokonywania innych doliczeń lub odliczeń.
- Nie podlegały opodatkowaniu podatkiem tonażowym zgodnie z przepisami ustawy o podatku tonażowym lub tzw. podatkiem okrętowym zgodnie z przepisami ustawy o aktywizacji przemysłu okrętowego i przemysłów komplementarnych.
- Nie uzyskały dochodów opodatkowanych według skali podatkowej ani 19-procentowym podatkiem od odpłatnego zbycia papierów wartościowych, udziałów (akcji) lub pochodnych instrumentów finansowych, ani przychodów zwolnionych od podatku w ramach tzw. ulgi dla młodych czy ulgi na powrót do kraju, o łącznej wysokości przekraczającej dwunastokrotność renty socjalnej obowiązującej na koniec roku podatkowego (19 061,28 zł w 2023 r.).

Preferencja podatkowa, o której mowa powyżej, przysługuje rodzicom niezależnie od ich statusu cywilnego. Zatem korzystać z niej mogą nie tylko małżonkowie, lecz również samotni rodzice lub osoby wychowujące dzieci w związkach nieformalnych.

Ulga obejmuje przychody z tytułu działalności gospodarczej opodatkowanej:

- na zasadach ogólnych, czyli zgodnie ze skalą progresywną (12% i 32%), które są rozliczane w formularzu PIT-36,
- podatkiem liniowym (19%), które są rozliczane w formularzu PIT-36L,
- ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych (od 2% do 17%), które są rozliczane w formularzu PIT-28.

Nadwyżka przychodu przekraczająca ustalony limit zostanie opodatkowana zgodnie z wybraną metodą (zasady ogólne, podatek liniowy lub ryczałt). W przypadku przychodów opodatkowanych na zasadach ogólnych, pozostała część przychodu podlegającego opodatkowaniu nadal może korzystać z "kwoty wolnej od podatku" do 30 000 zł.

Warto zaznaczyć, że skorzystanie z ulgi dla rodzin 4+ nie wyklucza możliwości skorzystania również z ulgi prorodzinnej.

Część 5.

Wybrane odliczenia od dochodu w zeznaniu rocznym

Składki na ZUS

W przypadku, gdy podatnik jest objęty ubezpieczeniem społecznym, istnieje możliwość skorzystania z odliczenia składek na ubezpieczenie społeczne (ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe).

Dotyczy to:

- składek potrąconych w roku podatkowym, które zostały uwzględnione przez płatnika w informacji PIT-11. Należy zaznaczyć, że odliczenie nie obejmuje składek, których podstawą wymiaru jest dochód (przychód) zwolniony od podatku, ani składek, których podstawą wymiaru jest dochód, od którego zaniechano poboru podatku.
- składek opłaconych w roku podatkowym z własnych środków przez podatnika na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne zarówno dla niego samego, jak i osób współpracujących, w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (np., Islandia, Norwegia) lub w Konfederacji Szwajcarskiej, o ile składka nie była wcześniej odliczana w tym państwie lub dochód (przychód) nie był zwolniony od podatku na podstawie umów o unikaniu podwójnego opodatkowania. Warto podkreślić, że możliwość skorzystania z tego odliczenia istnieje wyłącznie w przypadku posiadania podstawy wynikającej z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub innej umowy, a organ podatkowy musi uzyskać informacje podatkowe od organu podatkowego państwa, w którym opłacane były składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne.
- składek opłaconych w roku podatkowym bezpośrednio na własne ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe oraz wypadkowe przez podatnika i osoby z nim współpracujące.

Jaką kwotę można odliczyć?

Wysokość odliczenia składek na ubezpieczenia społeczne jest ograniczona do uzyskanego przez podatnika dochodu. Kwoty składek wyrażone w walutach obcych przelicza się na złote, korzystając z kursu średniego walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień poniesienia wydatku.

Wymagane dokumenty

Aby udokumentować prawo do skorzystania z odliczenia składek na ZUS, można przedstawić różne dokumenty potwierdzające poniesienie tych wydatków. Przykładowe dowody obejmują:

PIT-11 od płatnika:

- Informacje od płatnika, które są dostarczane podatnikowi w formie dokumentu PIT-11, mogą być używane jako dowód poniesienia składek na ubezpieczenia społeczne.

Dokumenty płatności:

- Dowody dokonania płatności składek, takie jak dowody wpłaty, potwierdzenia przelewu lub wyciągi bankowe, stanowią ważny dokument potwierdzający faktyczne opłacenie składek przez podatnika.

Zaświadczenie z ZUS:

- Zaświadczenie wystawione przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) może również stanowić dowód na poniesienie składek ZUS.

Podatnicy powinni przechowywać te dokumenty oraz inne związane z procesem składania zeznań podatkowych, aby móc w razie potrzeby udowodnić swoje uprawnienia do ulgi.

Ulga na internet

W ramach tej preferencji podatkowej przedsiębiorca ma możliwość odliczenia poniesionych wydatków związanych z korzystaniem z Internetu w danym roku podatkowym, niezależnie od miejsca i formy korzystania (np. w domu – przy użyciu łącza stałego, bezprzewodowego, także za pośrednictwem urządzeń mobilnych).

Jaką kwotę można odliczyć?

Maksymalna dopuszczalna kwota odliczenia za dany rok podatkowy wynosi 760 zł. Istotne jest, że ten limit nie przenosi się na kolejny rok, co oznacza, że nieodliczony wydatek z danego roku, z powodu braku dochodu, nie może być uwzględniony w następnym roku podatkowym.

Warto zauważyć, że nie podlegają odliczeniu wydatki związane z zakupem sprzętu, komponentów sieci, instalacją, rozbudową, modernizacją oraz bieżącym utrzymaniem (serwisem) czy opłatą aktywacyjną (która nie stanowi opłaty za korzystanie, a jedynie za możliwość korzystania).

Wymagane dokumenty

Dla skorzystania z ulgi na Internet istotne jest posiadanie dokumentu potwierdzającego poniesienie wydatku, takiego jak faktura czy rachunek, zawierający istotne informacje, takie jak dane identyfikujące kupującego, sprzedającego, rodzaj usługi i kwotę.

W przypadku, gdy dostęp do Internetu jest jedną z wielu usług nabywanych u tego samego dostawcy, na dokumencie wystawionym przez dostawcę usługi musi być jasno określona kwota wydatków związanych z korzystaniem z sieci Internetowej.

W jakim zeznaniu wykazać ulgę?

Aby skorzystać z tej ulgi, przedsiębiorca powinien uwzględnić ją w informacji o odliczeniach PIT/O, dołączonej do zeznania podatkowego, w zależności od formy rozliczenia:

- PIT-36 – w przypadku prowadzenia działalności gospodarczej według skali,
- PIT-28 – dla działalności opodatkowanej ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych.

Ulga termomodernizacyjna

Przedsiębiorca, który posiada dom jednorodzinny (również w formie zabudowy szeregowej lub bliźniaczej), może skorzystać z ulgi pod warunkiem, że budynek został już oddany do użytku. Ulga nie obejmuje sytuacji, gdy budynek jest w trakcie budowy. Wydatki poniesione na potrzeby budowy, zanim dom zostanie oddany do użytkowania, nie kwalifikują się do skorzystania z ulgi. Jednakże, jeśli koszty zostały poniesione po oddaniu budynku do użytku, ulga może być stosowana do kosztów związanych z użytkowaniem istniejącego budynku, a nie nowo wzniesionego.

Jaką kwotę można odliczyć?

Kwota odliczenia nie może przekroczyć 53 000 zł w przypadku wszystkich realizowanych przedsięwzięć termomodernizacyjnych w budynkach, które przedsiębiorca posiada lub współposiada. Ważne jest również, aby podatnik pamiętał, że odliczenia dokonuje się w zeznaniu za rok podatkowy, w którym wydatki zostały poniesione. Brak możliwości odliczenia w danym roku kosztów poniesionych w poprzednich latach, chyba że podatnik skoryguje wcześniejsze deklaracje podatkowe, aby uwzględnić te wydatki.

Jednak istnieje wyjątek w przypadku, gdy dochód podatnika jest niższy niż kwota ulgi, która przysługuje do odliczenia w danym roku. W takiej sytuacji przedsiębiorca ma możliwość odliczenia niewykorzystanej kwoty w ciągu kolejnych sześciu lat.

Trzeba jednak być ostrożnym w kontekście warunku określonego w ustawie, który zobowiązuje do zakończenia inwestycji w trakcie trzech lat (począwszy od końca roku podatkowego, w którym poniesiono pierwszy wydatek), mobilizując przedsiębiorcę do ukończenia termomodernizacji. W przypadku nieterminowego zakończenia inwestycji, przedsiębiorca będzie zobowiązany do zwrotu wcześniej odliczonej kwoty ulgi. To oznacza, że konieczne będzie doliczenie tej kwoty do dochodu za rok podatkowy, w którym upłynął trzyletni okres.

Lista kosztów uprawniających do odliczenia znajduje się w załączniku do rozporządzenia ministra inwestycji i rozwoju z 21 grudnia 2018 r., określającego rodzaje materiałów budowlanych, urządzeń i usług związanych z realizacją przedsięwzięć termomodernizacyjnych. Przykłady to np. wymiana okien, modernizacja instalacji grzewczej lub montaż paneli fotowoltaicznych.

Wydatki muszą być ponoszone wyłącznie na rzecz podmiotów zarejestrowanych jako podatnik VAT czynny, co oznacza, że są to podmioty rozliczające się z podatku VAT i wystawiające faktury z naliczonym VAT od sprzedaży, a wszystkie koszty są udokumentowane fakturą.

W sytuacji, gdy przedsiębiorca korzysta jednocześnie z dofinansowania na termomodernizację ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, kwoty zwrócone w ramach dofinansowań nie są uprawnione do skorzystania z ulgi. Podobnie, jeśli te wydatki zostaną zaliczone do kosztów uzyskania przychodów, nie powinny być uwzględniane w ramach ulgi.

W jakim zeznaniu wykazać ulgę?

Ulgą termomodernizacyjną powinna być uwzględniona w informacji dotyczącej odliczeń PIT/O, dołączanej do zeznania podatkowego w zależności od sposobu opodatkowania prowadzonej działalności:

- PIT-36 – dla działalności gospodarczej opodatkowanej według skali,
- PIT-36L – dla działalności opodatkowanej podatkiem liniowym,
- PIT-28 – dla działalności opodatkowanej ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych.

Ulgą rehabilitacyjną

Przedsiębiorca, zarówno opodatkowany na zasadach ogólnych, jak i ryczałtem, ma możliwość skorzystania z ulgi, pod warunkiem spełnienia poniższych kryteriów:

- jest osobą niepełnosprawną lub
- sprawuje opiekę nad osobą niepełnosprawną, przy czym dochody tej osoby w roku 2023 nie przekroczyły 19 061,28 zł, oraz
- ponosił wydatki na rehabilitację lub wydatki związane z ułatwieniem wykonywania codziennych czynności życiowych.

Warto zaznaczyć, że katalog wydatków, które podlegają odliczeniu, ma charakter zamknięty, co oznacza, że przedsiębiorca może odliczyć jedynie te wydatki, które są bezpośrednio wymienione w przepisach ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Jaką kwotę można odliczyć?

Wydatki związane z ulgą rehabilitacyjną podzielono na następujące kategorie:

- Wydatki nielimitowane: Przedsiębiorca może odliczyć pełną kwotę wydatku faktycznie poniesionego w danym roku podatkowym.
- Wydatki ograniczone "górnym" limitem kwotowym: Odlicza się kwotę wydatku, jednak tylko do określonego limitu.
- Wydatki częściowo sfinansowane (dofinansowane): Dotyczy sytuacji, gdy wydatki zostały częściowo sfinansowane ze środków zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych, zakładowego funduszu aktywności, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Narodowego

Funduszu Zdrowia, zakładowego funduszu świadczeń socjalnych lub zostały zwrócone w jakiejkolwiek formie. Przedsiębiorca odlicza różnicę między poniesionymi wydatkami a kwotą otrzymaną z tych funduszy lub zwróconą mu w jakiejkolwiek formie.

- Wydatki na leki: Przedsiębiorca odlicza różnicę między poniesionymi wydatkami na leki w danym miesiącu a kwotą 100 zł.

Jeżeli wydatki zostały:

- W pełni sfinansowane ze środków zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych, zakładowego funduszu aktywności, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środków Narodowego Funduszu Zdrowia lub zakładowego funduszu świadczeń socjalnych,
- Lub w całości zostały zwrócone w jakiejkolwiek formie.

To w takich przypadkach nie jest możliwe odliczenie tych wydatków od dochodu, nawet jeśli są one wymienione w ustawie. Przedsiębiorca ustala i potwierdza wysokość wydatków na podstawie faktury, rachunku, potwierdzenia bankowego lub innego dowodu wpłaty, a poniesione wydatki za granicą również mogą być objęte możliwością odliczenia.

W jakim zeznaniu wykazać ulgę?

Ulgę rehabilitacyjną można uwzględnić w informacji dotyczącej odliczeń, dołączonej do zeznania podatkowego, w przypadku:

- PIT-36, dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą według skali,
- PIT-28, dla przedsiębiorców opodatkowanych ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych.

Warto zauważyć, że przedsiębiorcy rozliczający się podatkiem liniowym (PIT-36L) nie mają możliwości skorzystania z ulgi rehabilitacyjnej, chyba że osiągają inne dochody, np. z umowy o pracę, i złożą odpowiednie zeznanie (PIT-37).

Darowizny

Przedsiębiorcy opodatkowani podatkiem liniowym posiadają wyłączne uprawnienie do skorzystania z ulgi związanej z przekazaniem darowizny na cele:

- Kształcenia zawodowego szkół publicznych,
- Zakupu tabletów i laptopów na rzecz jednostek prowadzących placówki oświatowe.

Natomiast pozostali przedsiębiorcy, którzy osiągają dochody z działalności gospodarczej i rozliczają się skalą podatkową lub ryczałtem, mogą dokonać odliczenia darowizny na cele:

- Kultu religijnego,
- Krwiodawstwa realizowanego przez honorowych dawców krwi i osocza,
- Zadań pożytku publicznego przekazanych organizacjom, działającym na podstawie przepisów o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, lub równoważnym organizacjom w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, prowadzącym działalność pożytku publicznego w sferze zadań publicznych,
- Kształcenia zawodowego przekazane publicznym szkołom prowadzącym kształcenie zawodowe,
- Zakupu tabletów i laptopów na rzecz jednostek prowadzących placówki oświatowe,
- Związanej z odbudową Pałacu Saskiego, Pałacu Brühla oraz kamienic przy ulicy Królewskiej w Warszawie,
- Kościelnej działalności charytatywno-opiekuńczej.

Nie jest możliwe odliczenie darowizny w następujących przypadkach:

- Na rzecz osób fizycznych,
- Na rzecz osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, które prowadzą działalność gospodarczą obejmującą wytwarzanie wyrobów przemysłu elektronicznego, paliwowego, tytoniowego, spirytusowego, winiarskiego, piwowarskiego, a także pozostałych wyrobów alkoholowych o zawartości alkoholu przekraczającej 1,5%, oraz wyrobów z metali szlachetnych albo z ich udziałem, lub handlu tymi wyrobami,
- Zwróconych w jakiegokolwiek formie,
- Zaliczonych do kosztów uzyskania przychodów,
- Odliczonych od przychodu na podstawie ustawy o ryczałcie lub odliczonych od dochodu na podstawie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT).

Jaką kwotę można odliczyć?

Większość darowizn zaliczonych do katalogu jest limitowana, co oznacza, że przedsiębiorcy mogą odliczyć kwotę rzeczywiście przekazanej darowizny, jednak nie przekraczając 6% swojego dochodu/przychodu.

Limit 6% dotyczy także odliczeń z tytułu darowizn na cele kultu religijnego, honorowego krwiodawstwa, kształcenia zawodowego, oraz inwestycji związanych z odbudową Pałacu Saskiego, Pałacu Brühla, oraz kamienic przy ulicy Królewskiej w Warszawie.

W przypadku uzyskiwania dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej, przedsiębiorca może odliczyć przekazane darowizny w trakcie roku podatkowego przy obliczaniu zaliczki lub ryczałtu, jednak ostateczne rozliczenie dokonuje się w zeznaniu podatkowym. Darowizn, które nie zostały odliczone z powodu niewystarczających dochodów/przychodów w danym roku, nie mogą być odliczone w kolejnych latach.

Wymagane dokumenty

Większość darowizn można potwierdzić za pomocą:

- dowodu wpłaty na rachunek płatniczy obdarowanego lub innego banku niż rachunek płatniczy obdarowanego, jeśli chodzi o darowizny pieniężne,
- dowodu zawierającego dane identyfikacyjne darczyńcy, wartość przekazanej darowizny, oraz oświadczenia obdarowanego o jej przyjęciu, w przypadku darowizn niepieniężnych.

W sytuacji, gdy darowizna została przekazana na rzecz Organizacji Pożytku Publicznego (OPP) z innego kraju UE lub EOG, aby móc skorzystać z odliczenia, konieczne jest spełnienie dwóch warunków:

- posiadanie oświadczenia tej organizacji potwierdzającego, że na dzień przekazania darowizny była równoważną organizacją do tych, które działają na podstawie polskich przepisów o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, realizującą określone cele,
- istnienie podstawy prawnej, wynikającej z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub innych ratyfikowanych umów międzynarodowych, których stroną jest Polska, pozwalającej na uzyskanie przez organ podatkowy informacji podatkowych od organu podatkowego państwa, na którego terytorium organizacja posiada siedzibę.

Darowizny przekazywane na cele kształcenia zawodowego, takie jak materiały dydaktyczne lub środki trwałe, które są kompletne, zdatne do użytku i nie starsze niż 12 lat, i są przekazywane na rzecz publicznych szkół prowadzących kształcenie zawodowe lub publicznych placówek i centrów, muszą być udokumentowane dowodem, z którego powinny wynikać dane identyfikujące darczyńcę oraz wartość przekazanej darowizny, a także oświadczenie obdarowanego o jej przyjęciu.

W jakim zeznaniu wykazać ulgę?

Darowizny są wykazywane w informacji o odliczeniach PIT/O załączonej do zeznania:

- PIT-36 – dla działalności gospodarczej prowadzonej według skali;
- PIT-28 – dla działalności opodatkowanej ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych;
- PIT-36L – w określonych przypadkach opisanych powyżej.

Wybrane odliczenia od dochodu za 2023 r.

Rodzaj odliczenia	Wysokość odliczenia	Dodatkowe warunki	Wymagane dokumenty	PIT-36	PIT-36L	PIT-28	Załącznik
Składki na ZUS	w wysokości zapłaconych lub pobranych składek na ubezpieczenie emerytalne/rentowe/ch orobowe/wypadkowe.		dokument potwierdzający wartość zapłaconych składek	👍	👍	👍	nie ma załącznika – odliczenia dokonuje się w deklaracji podatkowej
Ulga na Internet	760 zł	Nie więcej niż poniesione wydatki (do limitu) tylko 2 bezpośrednio następujące po sobie lata	Dokument potwierdzający poniesione wydatki	👍		👍	PIT/O
Ulga termomodernizacyjna	53.000 zł	Poniesione koszty można rozliczać do 6 lat od roku poniesienia pierwszego wydatku	Faktury z podatkiem VAT (od podatników VAT czynnych)	👍	👍	👍	PIT/O
Ulga na leki	Koszt leków minus 100 zł za miesiąc W przypadku pieluch i pieluchomajtek itp. - max. 2.280 zł	Zaświadczenie lekarskie o konieczności stosowania leków	Dowód poniesienia wydatku	👍		👍	PIT/O
Ulga sprzęt rehabilitacyjny	W wysokości poniesionych wydatków	Orzeczenie o niepełnosprawności	Dowód poniesienia wydatku	👍		👍	PIT/O
Ulga na samochód	2.280,00 zł	Orzeczenie o niepełnosprawności bez konieczności wskazania I i II grupy	Akt własności / współwłasności	👍		👍	PIT/O
Darowizny na cele charytatywno - opiekuńcze Kościołów	do 100% dochodu podatnika (bez ograniczeń dochodowych)	Bez limitu!	Dokument potwierdzający dokonanie darowizny oraz potwierdzenie realizacji celu przez Kościół (termin: 2 lata).	👍		👍	PIT/O
Darowizny na cele kultu religijnego - na Kościół	6% dochodu podatnika	Darowizny są sumowane i łącznie liczone jest 6%	Dokument potwierdzający dokonanie darowizny	👍		👍	PIT/O
Darowizny na organizacje pożytku publicznego	6% dochodu podatnika	Darowizny są sumowane i łącznie liczone jest 6%	Dokument potwierdzający dokonanie darowizny	👍		👍	PIT/O
Darowizna na cele edukacji zawodowej	6% dochodu podatnika	Darowizny są sumowane i łącznie liczone jest 6%; musi być przekazana wyłącznie na szkoły prowadzącej szczególny profil edukacji	Umowa darowizny składników majątku (brak możliwości odliczenia w przypadku pieniężnej darowizny)	👍	👍	👍	PIT/O
Wydatki na Indywidualne Konto Zabezpieczenia Emerytalnego (konto emerytalne)	wartość równa podstawie opodatkowania, 12 483 zł (limit na 2023 r.)	Dokument potwierdzający wartość zapłaconych składek		👍	👍	👍	PIT/O
Odliczenie - strata podatkowa	1) maksymalnie 50% dla strat z 2020 i lat wcześniejszych	Straty podatkowe można odliczać w najbliższych kolejno po sobie	Strata wykazana i rozliczana w PIT za poprzednie lata	👍	👍	👍	PIT/O

	2) 100% straty z 2021 r. i 2022 r. jeśli nie przekracza 5 mln zł, a gdy jest wyższa do 50% tej nadwyżki do odliczenia rocznie	następujących pięciu latach podatkowych.					
Ulga na zle długi	Wartość nieopłaconych wierzytelności, które były zaliczone do przychodu przedsiębiorcy	Odliczenie w roku, w którym minęło 90 dni od terminu zapłaty wskazanego na fakturze lub umowie	Dokument potwierdzający termin do zapłaty	👍	👍	👍	PIT/WZ
Ulga na inwestycję w spółkę alternatywną	50% wydatków na nabycie akcji w ASI, max. 250.000 zł	akcje posiadane co najmniej 24 miesiące		👍	👍		PIT/O
Ulga na robotyzację	Wydatki na roboty, maszyny i urządzenia peryferyjne	w roku podatkowym poniesienia wydatków lub w jednym z 6 kolejnych lat, 100% wydatków zaliczonych do kosztów podatkowych	Dokument potwierdzający płatność	👍	👍		PIT-RB
Ulga na ekspansję	dotatkowe odliczenie 100% kwalifikowanych kosztów; max. 1 mln zł		faktury, dokumenty potwierdzające koszt	👍	👍		nie ma załącznika – odliczenia dokonuje się w deklaracji podatkowej
Ulga na stworzenie nowego produktu	dotatkowe odliczenie 30% sumy kosztów produkcji próbnej produktu i wprowadzenia go na rynek (ale maksymalnie 10% dochodu z działalności gospodarczej)		faktury, dokumenty potwierdzające koszt	👍	👍		nie ma załącznika – odliczenia dokonuje się w deklaracji podatkowej
Ulga na sport/kulturę/szkolnictwo wyższe	50% kosztów poniesionych na tę działalność nie więcej niż dochód z działalności			👍	👍		PIT-CSR
Ulga na terminal płatniczy oraz na wydatki na jego obsługę	1.000 - 2.000 - 2.500 zł rocznie przez dwa lata	limit zależny od obowiązku korzystania z kasy rejestrującej (fiskalnej)	faktury potwierdzające koszt	👍	👍	👍	nie ma załącznika – odliczenia dokonuje się w deklaracji podatkowej
Składki zdrowotne	Ryczałt - 50% składek, podatek liniowy - cała wartość zapłacona, nie więcej niż 8 700 zł	Brak odliczenia w innych formach opodatkowania	dokument potwierdzający zapłatę		👍	👍	Odliczenia dokonuje się w deklaracji

Część 6.

Popularne odliczenia od podatku w zeznaniu rocznym

Ulga na dzieci

Ulga na dziecko może być stosowana tylko w przypadku przedsiębiorców rozliczających się na zasadach ogólnych.

Ulga podatkowa na pierwsze dziecko zależy od dochodów rodzica. Limit dochodów wynosi 112 000 złotych, gdy rodzic wspólnie z małżonkiem osiąga dochody, lub 56 000 złotych, jeśli jest to osoba samotnie wychowująca dziecko lub rodzic niepozostający w związku małżeńskim. Dochody rodzica, uwzględniane przy sprawdzaniu limitu, są pomniejszane o składki ZUS, które zostały przez niego zapłacone. Ważne jest, że wynagrodzenie, które dziecko osiągnęło między 18 a 26 rokiem życia, nie wpływa na te limity.

Przy uldze dla dwójki lub więcej dzieci, można zastosować odliczenie, jeśli przez co najmniej jeden dzień w roku podatkowym osoba korzystająca z ulgi sprawowała władzę, pełniła funkcję lub sprawowała opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem. Zasada ta dotyczy również dzieci urodzonych 31 grudnia danego roku. Jeżeli więc przez choć jeden dzień w roku podatnik był rodzicem dwójki dzieci, nie musi już sprawdzać limitu przychodów przez cały rok. W takim przypadku analizuje poszczególne miesiące roku i za te, w których sprawował władzę (opiekę, funkcję rodziny zastępczej) nad jednym dzieckiem, rozlicza ulgę w wysokości 92,67 złotych za jedno dziecko. Za miesiące, w których sprawował taką władzę nad dwójką dzieci, ulga wynosi $2 \times 92,67$ złotych.

Przykład

Oksana i Ihor prowadzą działalność gospodarczą opodatkowaną na zasadach ogólnych. Mają jedno dziecko i chcieliby dowiedzieć się, jaką kwotę mogą odliczyć od podatku za rok 2023. Cały rok spędzili jako małżeństwo, wspólnie troszcząc się o swoje dziecko.

Rozwiązanie

Dla Oksany i Ihora ulga prorodzinna może wynieść albo 1112,04 złote, albo mogą być pozbawieni prawa do ulgi, zależnie od tego, ile zarobili w 2023 roku. Jeśli ich łączne dochody wyniosły mniej niż 112 000 złotych, będą mieli prawo do ulgi w wysokości 92,67 złote miesięcznie, co daje łącznie 1112,04 złote rocznie.

Ulga na dziecko urodzone w trakcie roku

Ulga prorodzinna ma zastosowanie od roku, w którym dziecko się urodziło. Pełny roczny limit ulgi wynosi 1112,04 złote (dla jednego dziecka, z możliwością podwojenia się na każde kolejne dziecko). W roku narodzin dziecka, ulgę dzieli się proporcjonalnie do liczby miesięcy, w których rodzice sprawowali władzę rodzicielską. Można rozliczyć ulgę nie tylko za pełne miesiące macierzyństwa, ale także za miesiąc narodzin dziecka, niezależnie od dokładnej daty porodu – ulga przysługuje za cały ów miesiąc.

Aby poprawnie skorzystać z ulgi na dzieci, oprócz standardowego zeznania podatkowego (PIT-36), należy dołączyć załącznik PIT/O, w którym uwzględnia się miesiące sprawowania władzy rodzicielskiej. Prawo do rozliczenia ulgi na dziecko przysługuje zarówno rodzicom składającym wspólne zeznanie podatkowe, jak i partnerom z rozdzielnością majątkową lub niebędącym małżeństwem. Ulga na dzieci przysługuje małżonkom w dowolnych proporcjach, pod warunkiem rzeczywistego wspólnego wychowywania dziecka, a także uzgodnienia co do podziału kwoty odliczenia. W przypadku braku takiego porozumienia, ulga jest dzielona pomiędzy obie osoby po połowie.

Możliwość zwrotu niewykorzystanej ulgi

Podatnicy mają możliwość otrzymania zwrotu niewykorzystanej kwoty ulgi prorodzinnej, która, ze względu na wartość ich podatku, nie może być w pełni odliczona w zeznaniu podatkowym. W takiej sytuacji suma niewykorzystanej ulgi na dzieci nie może przewyższać łącznej kwoty:

- odliczanych składek na ubezpieczenia społeczne, pomniejszonych o składki odliczone w zeznaniach PIT-36L lub PIT-28 (jeśli podatnik składa takie zeznanie);
- odliczanych składek na ubezpieczenie zdrowotne, pomniejszonych o składki odliczone w zeznaniach PIT-36L lub PIT-28;
- składek na ubezpieczenia społeczne, opłaconych ze środków podatnika z przychodów zwolnionych od podatku z powodu korzystania z ulg, takich jak ulga dla młodych, dla pracujących seniorów, rodziny 4+ czy ulgi na powrót. Wyjątkiem są przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej, do których stosuje się zasady opodatkowania liniowego, IP BOX lub ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym.

W rozliczeniu za 2023 rok, procedura zwrotu niewykorzystanej kwoty ulgi odbywa się bezpośrednio poprzez złożenie corocznej deklaracji podatkowej PIT-36.

Zwrot kwoty ulgi przysługuje maksymalnie do wartości składek na ubezpieczenia społeczne oraz składek zdrowotnych, które zostały opłacone lub pobrane od podatnika i uwzględnione w jego rozliczeniu rocznym PIT-36. To obejmuje także składki na ubezpieczenie społeczne odprowadzane od dochodów zwolnionych z opodatkowania z powodu korzystania z ulg, takich jak ulga dla młodych, dla rodzin 4+, pracujących seniorów czy zmieniających rezydencję podatkową (łączna wartość tego zwolnienia to 85 528 złotych).

W załączniku PIT/O do zeznania rocznego należy wykazać jedynie tę część ulgi na dzieci, która podlega odliczeniu od podatku. Suma odliczeń z części C załącznika PIT/O nie może przekroczyć kwoty podatku do zapłaty w deklaracji PIT-36. Kwotę odliczaną od podatku z załącznika PIT/O przenosi się następnie do deklaracji PIT-36, prezentując zarówno kwotę przysługującego odliczenia, jak i kwotę nadwyżki, która nie podlega odliczeniu, a o którą podatnik może wnioskować o zwrot.

Ulga na dzieci w usłudze Twój e-PIT

Zwracamy uwagę rodziców korzystających z ulgi prorodzinnej w ramach usługi Twój e-PIT na kilka istotnych kwestii:

- **dochody dzieci:** Jeśli dochody dzieci przekroczyły 19 061,28 złotych (z wyjątkiem renty rodzinnej), rodzice tracą prawo do ulgi. Warto zauważyć, że Krajowa Administracja Skarbowa (KAS), przygotowując zeznanie podatkowe w usłudze Twój e-PIT, nie posiada informacji o wysokości dochodów dzieci. W związku z tym, ulga prorodzinna nie powinna automatycznie pojawić się w zeznaniu podatkowym rodziców, gdy dochody dzieci przekroczą określony limit.
- **pełnoletność dzieci:** Gdy dzieci osiągną pełnoletność (18 lat) lub są w wieku 18–25 lat i nadal się uczą, ulga nie jest naliczana automatycznie do miesiąca następującego po osiągnięciu pełnoletności. Jeśli dziecko nadal się uczy, rodzice powinni samodzielnie wpisać ulgę do zeznania podatkowego, ponieważ KAS nie posiada informacji na temat kontynuacji nauki dziecka.
- **urodzenie dzieci w trakcie roku:** Jeśli dziecko urodziło się w trakcie roku podatkowego, rodzice powinni samodzielnie wpisać przysługującą ulgę w zeznaniu podatkowym w usłudze Twój e-PIT.
- **zmiana formy rozliczeń małżonków:** Jeśli małżonkowie zmieniają formę rozliczeń z zeznań wysyłanych samodzielnie na deklaracje wspólne lub odwrotnie, może wystąpić sytuacja, w której ulga na dziecko nie zostanie uwzględniona w nowej formie rozliczenia. Należy dokładnie sprawdzić, czy usługa Twój e-PIT prawidłowo uwzględniła ulgę na dziecko w przypadku zmiany formy rozliczeń.
- **zwrot niewykorzystanej ulgi:** W przypadku korzystania ze zwrotu niewykorzystanej ulgi prorodzinnej, ważne jest sprawdzenie, czy usługa Twój e-PIT poprawnie ustaliła sumę składek ZUS i zdrowotnych (górny limit zwrotu) z własnej deklaracji podatkowej lub zeznania podatkowego małżonków rozliczających się wspólnie.

Wymagane dokumenty

Ulgę prorodzinną deklaruje się w corocznym zeznaniu podatkowym, podając liczbę dzieci oraz ich numery PESEL. W przypadku braku numerów PESEL, konieczne jest podanie imion, nazwisk i dat urodzenia dzieci.

Na żądanie organów podatkowych lub organów kontroli skarbowej, podatnik jest zobowiązany dostarczyć wszelkie niezbędne dokumenty, oświadczenia i dowody, które umożliwią ustalenie prawa do odliczenia. Przykładowe dokumenty obejmują odpis aktu urodzenia dziecka, zaświadczenie sądu rodzinnego dotyczące ustalenia opiekuna prawnego dziecka, odpis orzeczenia sądu w sprawie rodziny zastępczej lub umowę między rodziną zastępczą a starostą, a także zaświadczenie o uczęszczaniu pełnoletniego dziecka do szkoły.

Warto zaznaczyć, że dowody te mają na celu wspieranie ustalenia faktów związanych z prawem do odliczenia i mogą przybrać różne formy, mając istotne znaczenie dla potwierdzenia statusu prawa do ulgi prorodzinnej.

Wybrane odliczenia od podatku za 2023 r.

Rodzaj odliczenia	Wysokość odliczenia	Dodatkowe warunki	Wymagane dokumenty	PIT-36	PIT-36L	PIT-28	Załącznik
Ulga na dzieci	A) na pierwsze dziecko – 92,67 zł miesięcznie (co daje rocznie 1 112,04 zł), B) na drugie dziecko – 92,67 zł miesięcznie (co daje rocznie 1 112,04 zł), C) na trzecie dziecko – 166,67 zł miesięcznie (co daje rocznie 2 000,04 zł), D) na czwarte i każde kolejne dziecko – 225 zł (co daje rocznie 2 700,00 zł)		Akt urodzenia, prawo opieki nad dzieckiem	👍			PIT/O

Część 7.

1,5% podatku dla organizacji pożytku publicznego

Przedsiębiorca, podobnie jak osoba fizyczna rozliczająca swoje indywidualne przychody, ma możliwość dzielenia się swoim podatkiem z potrzebującymi. Przedsiębiorca może przekazać organizacji pożytku publicznego maksymalnie 1,5% należnego podatku (w przeciwieństwie do wcześniejszych 1%). Niezależnie od wybranej formy opodatkowania w zeznaniu rocznym, przedsiębiorca może wskazać preferowaną przez siebie organizację pożytku publicznego, której urząd skarbowy przekaże odpowiednią kwotę. Lista uprawnionych organizacji jest regularnie aktualizowana i dostępna na stronie Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.

Proces przekazywania części podatku jest prosty i polega jedynie na wpisaniu numeru KRS (numer wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego) wybranej organizacji oraz kwoty, którą chce się przekazać. Jeśli przedsiębiorca życzy sobie, aby przekazana kwota trafiła do konkretnej osoby, którą wspiera dana organizacja, może dodatkowo wpisać dane tej osoby w rubryce dotyczącej celu szczegółowego. Ponadto istnieje opcja wyrażenia zgody na przekazanie przez urząd skarbowy informacji o darczyńcy (imię, nazwisko, adres, kwota) obdarowanej organizacji.

Przekazanie 1,5% podatku wybranej organizacji wymaga jedynie wpisania numeru KRS (numer wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego) wybranej organizacji oraz kwoty, którą chce się przekazać. W przypadku, gdy przedsiębiorca życzy sobie, aby przekazana kwota trafiła do konkretnej osoby, którą wspiera dana organizacja, należy dodatkowo wpisać dane tej osoby w rubryce dotyczącej celu szczegółowego. Istnieje także opcja wyrażenia zgody na przekazanie przez urząd skarbowy informacji o darczyńcy (imię, nazwisko, adres, kwota) obdarowanej organizacji.

Przekazanie 1,5% podatku wybranej organizacji jest dla przedsiębiorcy neutralne. Z jednej strony, to działanie nie zwiększa wysokości zobowiązania podatkowego przedsiębiorcy, ponieważ dotyczy podatku, który i tak zostałby przekazany do Skarbu Państwa. Z drugiej strony, przekazywana kwota nie stanowi darowizny, dlatego też nie daje prawa do odliczenia jej w zeznaniu rocznym.

W przypadku konieczności skorygowania przygotowanego zeznania podatkowego przez przedsiębiorcę (na przykład z powodu korekty przychodów, kosztów lub odliczeń), zarówno kwota przekazywana w ramach 1,5%, jak i jej odbiorca, mogą być również korygowane. Niemniej jednak, wszelkie korekty powinny być dokonane nie później niż w okresie miesiąca po upływie ustawowego terminu na złożenie zeznania podatkowego, czyli do końca maja. Po upływie tego miesiąca, wprowadzenie jakichkolwiek zmian w zeznaniu, zarówno dotyczących podstawy naliczenia 1,5%, jak i danych dotyczących samej organizacji, nie będą uwzględniane. Urząd skarbowy przekaże organizacji pożytku publicznego kwotę wynikającą z pierwotnie złożonej deklaracji.

Jeśli ktoś spóźni się z dopłatą podatku rocznego, istotne jest, aby pamiętać, że kwota 1,5% podatku zostanie przekazana wybranej organizacji, pod warunkiem, że dopłata zostanie wpłacona na konto urzędu przed upływem dwóch miesięcy od daty terminu złożenia zeznania, tj. do końca czerwca.

S. WNIOSEK O PRZEKAZANIE 1,5% PODATKU NALEŻNEGO NA RZECZ ORGANIZACJI POŻYTKU PUBLICZNEGO (OPP)

Należy podać numer wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego (numer KRS) organizacji wybranej z wykazu prowadzonego na podstawie odrębnych przepisów oraz wysokość kwoty na jej rzecz. W poz. 502 można podać cel szczegółowy 1,5%, a zaznaczając kwadrat w poz. 503, wyrazić zgodę na przekazanie OPP swojego imienia, nazwiska i adresu wraz z informacją o kwocie z poz. 501.

500. Numer KRS	Wnioskowana kwota Kwota z poz. 501 nie może przekroczyć 1,5% kwoty z poz. 296 po zaokrągleniu do pełnych dziesiątek groszy w dół.	501. zl. gr
502. Cel szczegółowy 1,5%		503. Wyrażam zgodę ☐

T. INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE

W poz. 504 można podać dodatkowe informacje, np. ułatwiające kontakt z podatnikiem (telefon, e-mail).

504. Informacje dodatkowe

PIT-36₍₃₁₎

9/11

Część 8.

Przykładowe kalkulacje roczne porównujące różne formy opodatkowania przy różnych poziomach przychodów

Kwota przychodów przedsiębiorcy 70,000.00 zł			
	zasady ogólne (progresja 12-32%)	podatek liniowy (19%)	ryczałt ewidencjonowany (15%)
przychód brutto	70,000.00	70,000.00	70,000.00
koszty uzyskania przychodu (wydatek)	10,000.00	10,000.00	0.00
składki na ubezpieczenia społeczne	17,022.00	17,022.00	17,022.00
składki na ubezpieczenie zdrowotne	3,868.00	3,769.00	4,514.00
podatek	1,557.00	7,450.00	7,608.00
dochód netto	47,553.00	41,759.00	40,856.00
dochód netto przy założeniu, że koszty są wydatkami (też przy ryczałcie)	37,553.00	31,759.00	30,856.00

Kwota przychodów przedsiębiorcy 120,000.00 zł			
	zasady ogólne (progresja 12-32%)	podatek liniowy (19%)	ryczałt ewidencjonowany (15%)
przychód brutto	120,000.00	120,000.00	120,000.00
koszty uzyskania przychodu	10,000.00	10,000.00	0.00
składki na ubezpieczenia społeczne	17,022.00	17,022.00	17,022.00
składki na ubezpieczenie zdrowotne	8,368.00	4,556.00	7,523.00
podatek	7,557.00	16,800.00	14,882.00
dochód netto	87,053.00	81,622.00	80,573.00
dochód netto przy założeniu, że koszty są wydatkami (też przy ryczałcie)	77,053.00	71,622.00	70,573.00

Kwota przychodów przedsiębiorcy 200,000.00 zł			
	zasady ogólne (progresja 12-32%)	podatek liniowy (19%)	ryczałt ewidencjonowany (15%)
przychód brutto	200,000.00	200,000.00	200,000.00
koszty uzyskania przychodu	10,000.00	10,000.00	0.00
składki na ubezpieczenia społeczne	17,022.00	17,022.00	17,022.00
składki na ubezpieczenie zdrowotne	15,568.00	8,476.00	7,523.00
podatek	27,753.00	31,255.00	26,882.00
dochód netto	139,657.00	143,247.00	148,573.00
dochód netto przy założeniu, że koszty są wydatkami (też przy ryczałcie)	129,657.00	133,247.00	138,573.00

Kwota przychodów przedsiębiorcy 350,000.00 zł			
	zasady ogólne (progresja 12-32%)	podatek liniowy (19%)	ryczałt ewidencjonowany (15%)
przychód brutto	350,000.00	350,000.00	350,000.00
koszty uzyskania przychodu	10,000.00	10,000.00	0.00
składki na ubezpieczenia społeczne	17,022.00	17,022.00	17,022.00
składki na ubezpieczenie zdrowotne	29,068.00	15,826.00	13,542.00
podatek	75,753.00	59,428.00	48,931.00
netto	228,157.00	257,724.00	270,505.00
dochód netto przy założeniu, że koszty są wydatkami (też przy ryczałcie)	218,157.00	247,724.00	260,505.00

Założenia:

- Przedsiębiorca opłaca jest objęty dobrowolnymi składkami na ubezpieczenie chorobowe.
- Stałe koszty prowadzenia działalności gospodarczej 10 000 zł.
- Brak ulg
- Bez wspólnego rozliczenia z małżonkiem przy rozliczeniu na zasadach ogólnych.

Vialto Partners ("Vialto") refers to wholly-owned subsidiaries of CD&R Galaxy UK OpCo Limited as well as the other members of the Vialto Partners global network. The information contained in this document is for general guidance on matters of interest only. Vialto is not responsible for any errors or omissions, or for the results obtained from the use of this information. All information is provided as is, with no guarantee of completeness, accuracy, timeliness, or of the results obtained from the use of this information, and without warranty of any kind, express or implied, including but not limited to warranties of performance, merchantability, and fitness for a particular purpose. In no event will Vialto, its related entities, or the agents or employees thereof, be liable to you or anyone else for any decision made or action taken in reliance on the information in this document or for any consequential, special, or similar damages, even if advised of the possibility of such damages.

@2024 Vialto Partners. All rights reserved.